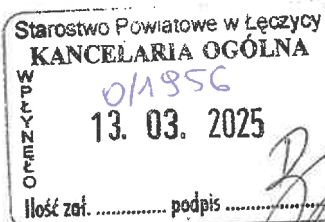

Data wysłania: 13.03.2025

Data otrzymania: 13.03.2025

Od: POWIATOWA STACJA SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNA W ŁĘCZYCY

<AE:PL-37067-73916-JDFHE-11>

Do:

undefined

<AE:PL-98563-22405-HWUCB-18>

Ocena stanu sanitarnego powiatu łęczyckiego za 2024 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy przesyła w załączeniu Ocenę stanu sanitarnego powiatu łęczyckiego.

Załączniki:

1. Ocena stanu sanitarnego powiatu łęczyckiego za 2024 r..pdf - *systemie e-dokumentacji*
2. Pismo_przewodnie.pdf

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Łęczycy
99-100 Łęczycza, ul. A. Mickiewicza 18**

Sekretariat / PPIS: tel. 24 721-21-88
www.gov.pl/web/psse-leczyca e-mail: sekretariat.psse.leczyca@sanepid.gov.pl

Łęczycza, dn. 13.03.2025 r.

ZPPIS.9011.13.2025

**Starosta Powiatu Łęczyckiego
Pl. Tadeusza Kościuszki 1
99-100 Łęczycza**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy przesyła w załączeniu „Ocenę stanu sanitarnego powiatu łęczyckiego w 2024 roku”

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Łęczycy**

Daria Kondak
/dokument podpisany elektronicznie/

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W ŁĘCZYCY**

**OCENA STANU
SANITARNEGO POWIATU
ŁĘCZYCKIEGO
w 2024 roku**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu łęczyckiego w 2023 roku	4
1. Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu	4
2. Ocena stanu sanitarno-technicznego placówek służby zdrowia	14
3. Ocena realizacji szczepień ochronnych	21
II. Ocena stanu sanitarnego powiatu w zakresie Higieny Komunalnej	32
1. Ocena jakości wody i stanu urządzeń do zaopatrywania ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	33
2. Zakłady leczenia otwartego	34
3. Obiekty użyteczności publicznej oraz transport	35
III. Stan sanitarny powiatu w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych.....	36
IV. Ocena warunków sanitarnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	47
V. Ocena warunków sanitarno-higienicznych środowiska pracy	53
VI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	56
VII. Działalność PSSE w Łęczycy w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia na terenie powiatu	59
Podsumowanie	68

W S T Ę P

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy jako organ wykonawczy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu łęczyckiego realizował w 2024 roku zadania z zakresu zdrowia publicznego określone szczegółowo ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku 2024 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łęczycy wykonywała zadania zgodnie z „Planem zasadniczych zadań na 2024 rok”, obejmującym zadania priorytetowe i statutowe oraz plan kontroli.

Realizacja tych zadań odbywała się poprzez działalność prewencyjną oświatowo-zdrowotną oraz sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny pracy w zakładach pracy, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, warunkami higieniczno-zdrowotnymi w placówkach udzielających świadczeń zdrowotnych oraz w zakresie wykonawstwa szczepień.

Działania te miały na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia oraz zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych i zawodowych.

Pod nadzorem PSSE w Łęczycy w roku 2024 znajdowały się 2801 obiektów. Działalność kontrolna i nadzorowa prowadzona była przez 13 pracowników merytorycznych.

Lp.	Stanowisko pracy ds. Epidemiologii i Statystyki	Stanowisko pracy ds. Bezpieczeństwa Żywności Żywienia i Produktów kosmetycznych	Stanowisko pracy ds. Higieny Komunalnej	Stanowisko pracy ds. Higieny Pracy	Stanowisko pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży	Ogółem*
Stan na dzień 31.12.2024 r.						
Liczba obiektów w ewidencji*	97	2397	234	162	52	2801

Tabela. Liczba obiektów będących pod nadzorem poszczególnych komórek PSSE w 2024 r.

*część obiektów jest kontrolowana przez więcej niż jedną komórkę organizacyjną.

Wyniki działań nadzorowych oraz sprawozdania z badań pobranych próbek stały się podstawą do przedstawienia oceny stanu sanitarnego powiatu łęczyckiego w 2024 roku oraz planowania działań na rok 2025.

I. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU ŁĘCZYCKIEGO

1. Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu w 2024 roku

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcją Sanitarną jest zwalczanie chorób zakaźnych. Ustawa dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi określa zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zasady rozpoznawania i monitorowania sytuacji epidemiologicznej, jak również określa zasady podejmowania działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych. Zgodnie z zapisami ustawy wymienionej na wstępie właściwy powiatowy inspektor sanitarny jest zobowiązany prowadzić rejestr zakażeń, zachorowań na choroby zakaźne i ich podejrzeń oraz przypadków stwierdzenia dodatnich wyników badań laboratoryjnych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia przez podmioty lecznicze. Rejestracja chorób zakaźnych i zakażeń u ludzi prowadzona jest zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób ICD-10 oraz w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na jej podstawie sporządzane są sprawozdania statystyczne: dwutygodniowe, kwartalne, roczne o zachorowaniach na choroby zakaźne, o zakażeniach i zatruciach (MZ-56). Przepisy ustawy stosuje się do zakażeń i chorób zakaźnych, których wykaz jest określony w załączniku nr 1 do w/w ustawy. Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu łęczyckiego w roku 2024 została oparta na danych zawartych w w/w sprawozdaniu. Od 2023 roku aktualne dane o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na gripę dla powiatu dostępne są na stronie internetowej ezdrowie.gov.pl w zakładce: Raport o ostrych infekcjach układu oddechowego. PPIS w Łęczycy prowadzi obecnie statystyki odnośnie zachorowań na gripę dla osób z potwierdzonym testem antygenowym lub testem molekularnym (dane wg MZ-56).

W roku 2024 przeprowadzono ponad 1 000 dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych. Dochodzenia przeprowadzane były w tych jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia;
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie;
- objęcie nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie;
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę;
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

W roku 2024 w stosunku do roku 2023 w powiecie łęczyckim wzrosła o ok. 36% zapadalność na większość rejestrowanych chorób zakaźnych (wg MZ-56). Odnotowano również wzrost zarejestrowanych pokąsań o 5 przypadków i zachorowań na gruźlicę o 2 przypadki w stosunku do roku poprzedzającego rok sprawozdawczy.

Najczęściej rejestrowaną jednostką chorobową w roku 2024 była grypa potwierdzona testem antygenowym (w roku 2023 był to COVID-19). Do końca 2024 roku stanowiła ona ponad 33% wszystkich potwierdzonych przypadków zachorowań (wg MZ-56).

Poza zachorowaniami spowodowanymi zakażeniem wirusem grypy w roku sprawozdawczym najczęściej występującą jednostką chorobową był COVID-19 (utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim). Najczęstszą przyczyną hospitalizacji była biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (A09).

Wśród przypadków chorób zakaźnych rejestrowanych w roku 2024 należy wymienić:

- Grypę potwierdzoną testem antygenowym;
- COVID-19;
- Ospę wietrzną;
- Biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu;
- Płonicę;
- Krztusiec;
- Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem;
- Inne Bakteryjne Zakażenia Jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*;
- Styczność, narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień,
- Salmonellozę;
- Gruźlicę;
- Boreliozę;
- Chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes* (róża);
- Zakażenia RSV;
- Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C, przewlekłe i BNO;
- Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B, przewlekłe i BNO;
- Zakażenie HIV;
- Gardiozę;

- Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. E. coli;
- Posocznicę i zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*.
- Kiłę;
- Świnkę (nagminne zapalenie przyusznic);
- Enterowirusowe zapalenie opon mózgowych;
- Grypę potwierdzoną badaniem molekularnym
- Bąblowicę.

W 2024 r. na terenie powiatu łęczyckiego, w odróżnieniu od roku 2023 nie zarejestrowano przypadków zachorowań na rzeżączkę i listeriozę.

Wykres nr 1. Procentowy rozkład zachorowań w 2024 r.

Poniżej przedstawiono wskaźniki zapadalności na wybrane jednostki chorobowe w powiecie łęczyckim – porównanie lat 2023 i 2024.

Tabela 1. Zapadalność na wybrane jednostki chorobowe w powiecie łęczyckim – porównanie lat 2023 i 2024

Kod wg ICD 10	Jednostka chorobowa	2024			2023			Porówna wczor 2023/2024
		Liczba przypadków w ogółem	W tym hospitalizowanych	Zapadalność na 1000 osób	Liczba przypadków w ogółem	W tym hospitalizowanych	Zapadalność na 1000 osób	
A00	Cholera UE	0	0	0	0	0	0	=
A01.0	Dur brzuszny UE	0	0	0	0	0	0	=
A01.1-3	Dury rzekome A, B, C UE	0	0	0	0	0	0	=
A 02.0	Salmoneloz a – zatrucia pokarmowe	6	5	0,13	9	7	0,20	↓
A 02.2-8	Salmoneloz a – inne zakażenia pozajelitowe	1	1	0,02	0	0	0	↑

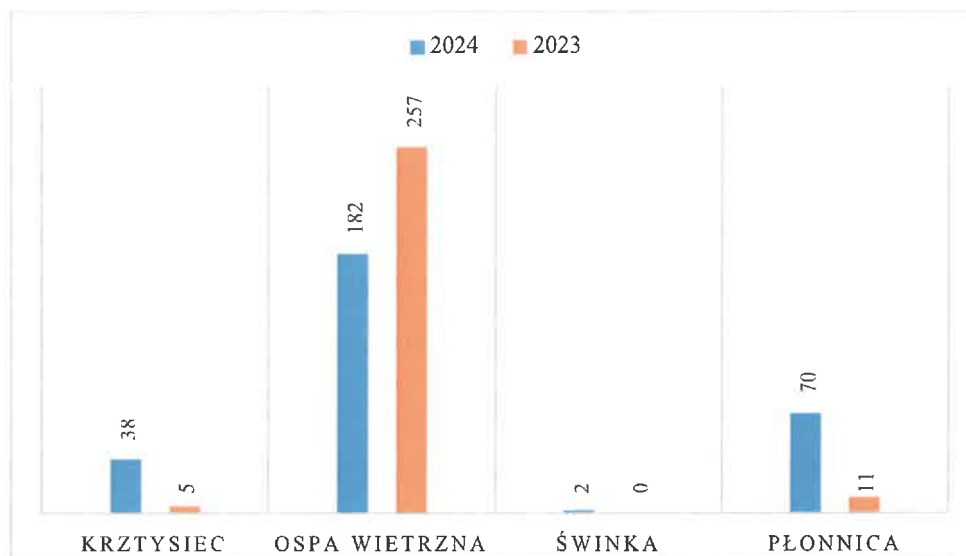
A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) UE	0	0	0	0	0	0	=
A04.3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E. coli enterokrwo toczą (werotksyc zną)	1	1	0,02	0	0	0	↑
A4.7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	23	22	0,50	24	24	0,51	↓
A07.1	Gardioza	3	0	0,06	1	0	0,02	↑
A08.0-A08.4	Wirusowe zakażenia jelitowe	22	21	0,47	9	9	0,20	↑
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	156	73	3,36	111	58	2,37	↑
A32	Listerioza	0	0	0	1	1	0,02	↓
A28.2	Jersinioza pozajelitowa	1	1	0,02	0	0	0	↑
A33-35	Tęžec	0	0	0	0	0	0	=
A36	Błonica	0	0	0	0	0	0	=
A37	Krztusiec	38	19	0,82	5	4	0,11	↑
A38	Płonica	70	1	1,51	11	0	0,23	↑
A46	Róża	13	2	0,28	5	2	0,11	↑
A50-A53	Kiła	2	2	0,04	1	0	0,02	↑
A54	Rzeżączka	0	0	0	1	0	0,02	↓
A69.2	Borelioza	11	0	0,24	7	0	0,15	↑
A82	Wścieklizna	0	0	0	0	0	0	=
Z20.3/Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba	21	1	0,45	11	1	0,23	↑

	szczepień 12)							
A87.0-9	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	1	0,02	1	1	0,02	=
B01	Ospa wietrzna	182	1	3,92	257	1	5,49	↓
B05	Odra	0	0	0	0	0	0	=
B06	Różyczka	0	0	0	0	0	0	=
B 15	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	0	0	0	0	0	=
B 18.1	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	1	1	0,02	2	0	0,04	↓
B 18.2	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	1	0	0,02	5	1	0,11	↓
B20-24	AIDS	0	0	0	0	0	0	=
Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	0	0,04	2	0	0,04	=
B26	Świnka	2	0	0,04	0	0	0	↑
G00.1/ A40.3	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	2	2	0,04	0	0	0	↑
G01	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	0	1	1	0,02	↓
J10 - J11	Grypa (przypadek potwierdzony badaniem molekularnym)	4	1	0,08	2	1	0,04	↑
B97.4	Zakażenia wirusem RSV	16	16	0,34	-	-	-	-
A 15 i A16	Gruźlica prątkująca i nieprątkująca	5	5	0,11	3	3	0,06	↑

Choroby wieku dziecięcego

W roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem poprzednim zaobserwowano wzrost zachorowalności na niektóre choroby wieku dziecięcego tj. płonica i krztusiec oraz spadek zachorowań na ospę wietrzną. Obserwując sytuację epidemiologiczną chorób wieku dziecięcego,

na podstawie zebranych danych, można stwierdzić, że w roku 2024 sytuacja była stabilna. Nie rejestrowano zachorowań na odrę, różyczkę, poliomyelitis, błonicę, tężec oraz przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej, co było konsekwencją bardzo dobrze realizowanych w powiecie szczepień ochronnych. Pojawiające się tzw. „epidemie wyrównawcze” wzrostu i spadku liczby zachorowań na niektóre choroby wieku dziecięcego notuje się co kilka lat i jest to cecha charakterystyczna dla epidemiologii większości chorób zakaźnych wieku dziecięcego.

Wykres nr 2. Choroby wieku dziecięcego w 2024 roku w porównaniu z rokiem 2023.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Choroby przenoszone drogą pokarmową stanowiły ok. 15 % przypadków zachorowań zarejestrowanych na terenie powiatu łęczyckiego w roku 2024.

Nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, WZW typu A, zatruc pestycydami, naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm, zatruc żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie. Natomiast odnotowano 6 przypadków zachorowań na salmonellozy, tj. o 3 przypadki mniej niż w roku ubiegłym. Duże znaczenie w szerzeniu się tych zakażeń odgrywa nosicielstwo drobnoustrojów chorobotwórczych. W roku sprawozdawczym wykryto 4 przypadki bezobjawowego nosicielstwa pałeczek salmonella, natomiast w roku 2023 tylko 1 przypadek.

Ponad dwukrotny wzrost zachorowań zaobserwowano w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych A08.0-4. W przeciwieństwie do roku 2023 prawie połowa tych zachorowań spowodowana była zakażeniami jelitowymi wywołanymi adenowirusem (w 2023 – 56% stanowił norowirus), a 50% wszystkich zachorowań, to przypadki zdiagnozowane u dzieci do lat 2.

O ok. 30% w stosunku do roku 2023 wzrosły zachorowania na bakteryjne zakażenia jelitowe A09 o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu BNO, z czego znaczny odsetek – 27%

stanowiły przypadki stwierdzone u dzieci do lat 2. Natomiast w roku 2023 zachorowania te stanowiły tylko 19% wszystkich przypadków.

W 2024 r. po raz pierwszy zanotowano na terenie powiatu przypadek bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez *Escherichia coli* enterokrwotoczną, u osoby chorej rozpoznano zespół hemolityczno-mocznicowy. Był to pojedynczy przypadek, niepowiązany epidemiologicznie (brak nosiciela w otoczeniu chorego).

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 domowe ogniska zatruc/zakażeń pokarmowych. W pierwszym ustalonym czynnikiem etiologicznym były bakterie *Salmonella* (zachorowały 2 osoby z 11 narażonych). W drugim ognisku zarejestrowanym jako domowe nie udało się ustalić czynnika etiologicznego, natomiast można podejrzewać, że czynnikiem wywołującym zakażenie jelitowe mogły być bakterie *E. coli* wykryte w próbach czystościowych na sprzęcie produkcyjnym restauracji zlokalizowanej poza terenem powiatu (narażonych 9 osób, objawowych 5).

Wskaźniki chorób przenoszonych drogą pokarmową są czułymi miernikami poziomu higieny przygotowywania posiłków w zakładach żywienia zbiorowego i środowiskach domowych, ich wzrost świadczyć może o spadku poziomu świadomości nt. szerzenia się zakażeń przenoszonych drogą pokarmową i spadku higieny osobistej.

Choroby przenoszone poprzez krew

Liczba zachorowań na choroby krwiopochodne w ostatnich 2 latach utrzymuje się na podobnym poziomie, co może oznaczać, że pomimo dotychczasowych metod testowania osób objawowych i ich leczenia w ramach populacji ogólnej, nadal problemem w zakresie rozpoznania i leczenia pozostają grupy zmarginalizowane (gł. osoby uzależnione od narkotyków), wśród których rozpowszechnienie zakażeń HCV, ale także innych przenoszonych drogą krwiopochodną jest znaczące, a którzy mają ograniczony dostęp do służby zdrowia. Do końca 2024 roku zanotowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu B (w roku ubiegłym 2 przypadki) oraz 1 zachorowanie na WZW typu C (w 2023 – 5 zachorowania) i 2 zakażenia wirusem HIV (tyle samo co w roku poprzednim).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy mając na uwadze dobrostan populacji powiatu łęczyckiego podjął działania przeciwepidemiczne i zapobiegawcze – objął nadzorem epidemiologicznym osoby chore oraz z najbliższego otoczenia z zakażonymi wirusem zapalenia wątroby. Podjęte działania miały na celu unieszkodliwienie źródeł zakażenia, przecięcie dróg szerzenia się zakażenia oraz edukację zdrowotną i profilaktykę opartą na stosowaniu szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna grypy

Od połowy 2023 roku zmieniła się forma raportowania danych o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na gripę dla powiatu, dostępne są one na stronie internetowej ezdrowie.gov.pl. PPIS w Łęczycy prowadzi obecnie statystyki odnośnie zachorowań na gripę dla osób z potwierdzonym testem antygenowym lub testem molekularnym (dane wg. MZ-56). W tym roku odnotowano 529 przypadków zachorowań na gripę potwierdzone testem antygenowym i 4 przypadki grypy potwierdzone testem molekularnym (w 2023 r. 2 przypadki potwierdzone testem molekularnym, statystyki do testów antygenowych prowadzono od lipca 2023r. – 82 przypadki).

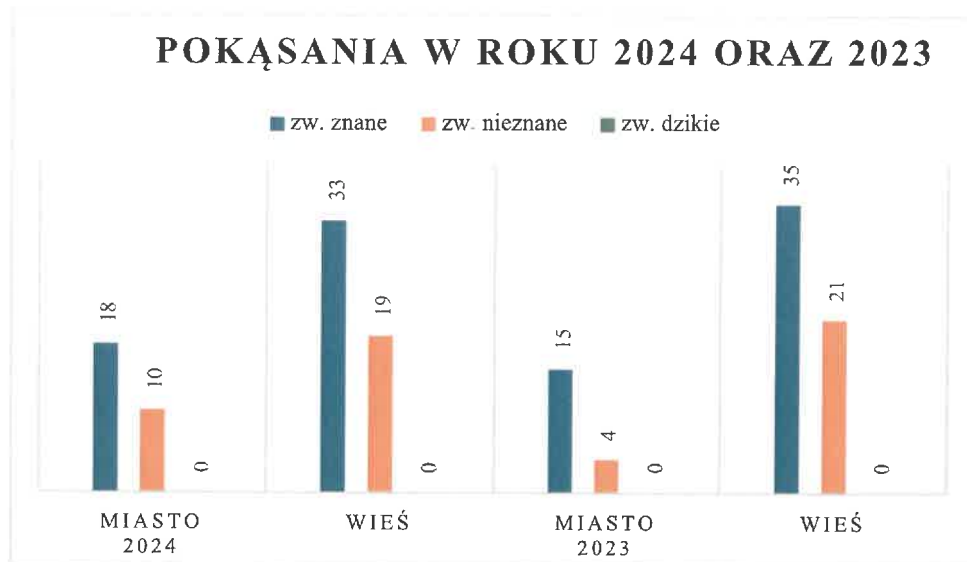
W roku bieżącym od 27 do 52 tygodnia (od 01.07–31.12.2024 r.) PPIS w Łęczycy uczestniczył w realizacji nadzoru nad gripą SENTINEL. Nadzór ten pozwala wskazać % rozkład zachorowań na gripę sezonową, nową i ptasią. W ramach wzmożonego nadzoru nad gripą współpracowano z laboratorium wirusologicznym WSSE w Łodzi i lekarzem pierwszego kontaktu z terenu powiatu łęczyckiego. Tak zorganizowany system nadzoru epidemiologicznego zwiększa szansę wcześniejszego wykrycia i identyfikacji szczepu wirusa odpowiedzialnego za epidemiczne zachorowania i ma na celu przeprowadzenie w wybranej placówce podstawowej opieki zdrowotnej diagnostyki u wszystkich chorych oraz podejrzanych o zachorowanie na gripę. W ramach omawianego nadzoru pobrano 6 wymazów z nosa i gardła do badań wirusologicznych, wyniki badań w kierunku kilku czynników chorobotwórczych dla 2 osób były ujemne, u 4 wykryto wirus grypy typu A.

Neuroinfekcje

W 2024 r. na terenie powiatu łęczyckiego zaobserwowano wzrost zarejestrowanych przypadków zachorowań na boreliozę z Lyme (2024 r. – 11 zachorowań, 2023 r.- 7 zachorowań). Wg definicji przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego wszystkie 11 przypadków zachorowań zakwalifikowano jako potwierdzone. Dla 10 zostały spełnione kryteria kliniczne w postaci rumienia wędrującego pozwalając zakwalifikować je bez badań laboratoryjnych i 1 przypadek kostno-stawowy, który spełnił kryteria kliniczne dla tej postaci oraz kryteria badań laboratoryjnych (potwierdzenie wysokiego miana przeciwciał w klasie IgG za pomocą metody Wester-blot) oraz wykluczenie innych przyczyn.

Narażenie na wściekłość

W roku sprawozdawczym zaobserwowano wzrost liczby pokąsań na terenie powiatu łęczyckiego. Zarejestrowano ogółem 80 takich zdarzeń i jest to o 5 przypadków więcej niż w roku ubiegłym. Do pokąsań dochodziło częściej na terenie wsi niż miast. Jedną z głównych przyczyn zaobserwowanego zjawiska było niezamykanie zwierząt na terenie posesji oraz puszczanie ich wolno bez nadzoru opiekunów. Nie odnotowano przypadków pogryzień przez zwierzęta dzikie. U 21 osób zastosowano profilaktykę poekspozycyjną w postaci uodpornienia aktywnego z zastosowaniem szczepionki przeciwko wścieklicznie.

Wykres nr 3. Pokąsania w latach 2023 – 2024.

Gruźlica

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy, współpracując z Poradnią Chorób Płuc i Gruźlicy ZOZ w Łęczycy oraz lekarzami POZ, objął nadzorem osoby chorujące na gruźlicę na podległym terenie. Zarejestrowane 5 przypadków stanowiły 0,3 % wszystkich zachorowań i było to o 2 przypadki więcej niż w roku 2023. Wszystkie zachorowania dotyczyły osób dorosłych, nie odnotowano nowych przypadków zachorowań u dzieci i młodzieży do lat 18. W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano przypadków gruźlicy pozapłucnej. Zgodnie z procedurą postępowania w zakresie zwalczania i zapobiegania gruźlicy na terenie województwa łódzkiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy kieruje osoby z kontaktu z chorymi prątkującymi do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej podległych podmiotów leczniczych, w celu objęcia ich nadzorem epidemiologicznym, badaniem klinicznym i diagnostycznym. Cztery przypadki zarejestrowane w roku sprawozdawczym to przypadki gruźlicy nieprątkującej oraz 1 przypadek gruźlicy prątkującej.

PŁEĆ K/M	MIEJSCE ZAMIESZKANIA		GRUŻLICA			
	M	W	IA*	IIB*	VA*	VB*
3M	1	2	1	2	0	0
2K	0	2	0	2	0	0
RAZEM 5	1	4	1	4	0	0

Tabela 2 Nowo wykryte przypadki gruźlicy w 2024 roku w powiecie łęczyckim.

Objaśnienia:

I A - Gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie Bk+

IIB - Gruźlica płuc nie potwierdzona bakteriologicznie Bk-

VA – Gruźlica poza płucną potwierdzona bakteriologicznie Bk+
VB – Gruźlica poza płucną nie potwierdzona bakteriologicznie Bk-

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2024 roku PPIS w Łęczycy kontynuował sprawowanie nadzoru nad zachorowaniami na choroby przenoszone drogą płciową. Obowiązek ten wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W oparciu o zapisy ustawy osoby chore na kiłę i rzeżączkę podlegają obowiązkowemu leczeniu, natomiast osoby które miały styczność z chorymi na kiłę lub rzeżączkę podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i diagnostycznym, a w razie potrzeby, profilaktycznemu podaniu leków. Uchylenie się chorego od obowiązku leczenia podlega zgłoszeniu do PPIS w Łęczycy przez lekarza prowadzącego leczenie. Chorzy diagnozowani i leczeni są w wybranych przez siebie poradniach wenerologicznych zlokalizowanych na terenie kraju, w których lekarz przeprowadza wywiad z pacjentem zbierając wszystkie niezbędne dane pozwalające na odpowiednie zakwalifikowanie przypadku. W przypadku rozpoznania zakażenia, które może przenosić się drogą kontaktów seksualnych, lekarz rozpoznający zakażenie ma obowiązek poinformować zakażonego o konieczności zgłoszenia się do lekarza partnera lub partnerów seksualnych zakażonego.

W roku 2024 odnotowano 1 przypadek kiły wczesnej (zakwalifikowany jako przypadek możliwy) oraz 1 przypadek innej postaci kiły, nieokreślonej (potwierdzony). Nie zgłoszono przypadków uchylenia się osób od obowiązku leczenia.

COVID-19

W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy kontynuował działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Następstwem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 jest COVID-19 – ostra choroba zakaźna układu oddechowego. W stosunku do roku 2023 liczba zakażonych, chorych na COVID-19 pozostała na zbliżonym poziomie. Pobrano 2 wymazy z nosogardzieli do badań molekularnych (sekwencjonowanie wirusa SARS-CoV-2), w obu przypadkach wykryto inny wariant wirusa, wcześniej nie oznaczony.

Zgony

Do końca 2024 roku zanotowano 3 zgony z powodu chorób zakaźnych, dotyczyły one 2 mężczyzn powyżej 60 r.ż i dziecka do 1 r.ż., natomiast w roku poprzedzającym rok sprawozdawany odnotowano 1 zgon.

Tabela nr 3. Zgony z powodu chorób zakaźnych w 2024r.w powiecie łęczyckim wg wieku zmarłych.

Lp.	Przyczyna zgonu ^{/3}		Liczba zgonów wg wieku zmarłych											Ogółem
	Kod ICD-10 ^{/4}	Określenie słowne ^{/5}	0	1	2-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	

1.	A 16	Gruźlica układu oddechowego, nie potwierdzona bakteriologicznie i histologicznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
2.	U07.1	Covid-19, wirus zidentyfikowany	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
3.	D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu E.coli	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Razem			1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3

Ponadto PPIS w Łęczycy wielokrotnie za pośrednictwem upoważnionych pracowników, pisemnie oraz podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych przypominał o ustawowym obowiązku zgłaszania właściwemu Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu wszystkich przypadków podejrzeń lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej oraz zgonów z ich powodu.

2. OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO PLACÓWEK SŁUŻBY ZDROWIA

OCENA STANU SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH ZA 2024 r.

1. Działalność kontrolna

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy prowadzi nadzór nad stanem sanitarnym placówek ochrony zdrowia na terenie powiatu łęczyckiego. Pod nadzorem PPIS w Łęczycy znajduje się 97 obiektów. W 2024 roku zaplanowano 85 kontroli, wykonano 126 w ramach nadzoru epidemiologicznego w placówkach służby zdrowia. Wzrost liczby kontroli jest efektem prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych i działań edukacyjnych w zakresie chorób zakaźnych. Pracownicy epidemiologii prowadzili wzmożony nadzór nad grypą, różyczką i odrą, zakażeniami i chorobami zakaźnymi lub ich podejrzeniami oraz zespołami objawów, które każdorazowo podlegają zgłoszeniu w Krajowym Systemie EWRS.

1.1 .Zestawienie placówek medycznych

Ilość podmiotów leczniczych ogółem: 64, w tym 97 obiektów podlegających kontroli:

- Zespół Opieki Zdrowotnej -1 podmiot : 1 szpital, 23 poradnie specjalistyczne, 1 zakład rehabilitacji dziennej i 1 Gminny Ośrodek Zdrowia w Górze Św. Małgorzaty)-26 obiektów,
- Łęczyckie Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii (American Heart of Poland Spółka Akcyjna)- 1 podmiot (szpital) i 1 poradnia kardiologiczna -2 obiekty

- 1 zakład opiekuńczo-leczniczy (ZOL przy Spółdzielni Inwalidów „Tęcza”, ul. Lotnicza 2 a, 99-100 Łęczyca,
- Ilość podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych skazanym: 1 Ambulatorium Zakładu Karnego w Garbalinie 18, 99-100 Łęczyca (Pawilon A z Izbą Chorych i Pawilon B).
- Ilość podmiotów obiektów w lecznictwie otwartym (placówki pozaszpitalne): 67, tj: placówki świadczące usługi medyczne w zakresie podstawowej opieki medycznej (POZ), praktyki lekarskie i pielęgniarskie, poradnie specjalistyczne, poradnie specjalistyczne, punkty poboru materiału do badań laboratoryjnych, zakłady rehabilitacji leczniczej;

1.2. Liczba decyzji dotyczących stanu sanitarno-technicznego: 0.

1.3. Liczba nałożonych mandatów: 0.

2. Stan techniczny i funkcjonalność nadzorowanych podmiotów leczniczych.

2.1. Lecznictwo otwarte.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych jednostek medycznych lecznictwa otwartego jest zadowalający. Placówki są dostosowane są do wymogów obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Wyposażenie placówek dostosowano do udzielanych świadczeń zdrowotnych, zadbane o bezpieczeństwo epidemiologiczne personelu i pacjentów. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń/stanowisk i ich wyposażenia w kontrolowanych placówkach medycznych nie budził zastrzeżeń; wszystkie jednostki są utrzymywane w czystości i mają wdrożone procedury higieniczne.

2.2. Lecznictwo zamknięte.

2.2.1. Szpital w Łęczycy.

Podmiotem tworzącym dla Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łęczycy jest Powiat Łęczycki. Placówka posiada aktualny certyfikat jakości (ISO 9001:2015). W skład struktury szpitala wchodzi 9 oddziałów, 23 poradnie specjalistyczne i 1 Gminny Ośrodek Zdrowia w Górze Św. Małgorzaty. W roku sprawozdawczym kontrolami objęto:

-poradnie: ortopedyczną, chirurgiczną, poradnię medycyny pracy, ginekologiczno-położniczą, chorób płuc i gruźlicy, laryngologiczną, okulistyczną, zdrowia psychicznego, leczenia uzależnień, zakład rehabilitacji leczniczej (rehabilitacja ambulatoryjna), pracownię badań endoskopowych, kardiologiczną;

-oddziały: noworodków, szpitalny oddział ratunkowy (SOR), chirurgiczny, dziecięcy, oddział rehabilitacji leczniczej, oddział wewnętrzny II ,a także:

- sterylizatornię, laboratorium szpitala

- dwukrotnie oceniono szpital w tematyce systemu kontroli zakażeń szpitalnych;

-Gminny Ośrodek Zdrowia w Górze Św. Małgorzaty.

Stan sanitarno-higieniczny Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łęczycy podczas przeprowadzanych kontroli nie budził zastrzeżeń. Jednocześnie, podmiot w zakresie stanu sanitarno-technicznego dysponuje „*Planem modernizacji szpitala z dnia 13.06.2022 r.*” zatwierdzonym przez dyrektora ZOZ w Łęczycy, którego założenia podlegają stałej realizacji.

W ubiegłym roku w szpitalu powiatowym przeprowadzono następujące prace modernizacyjne :

- oddział chirurgiczny- odnowiono ściany sal i korytarza;
- Zespół Pracowni Diagnostyki Obrazowej - Pracownia RTG – rozpoczęto remont w celu poprawy warunków higieniczno-sanitarnych;
- oddział ginekologiczno-położniczy i noworodków-przebudowa części położniczej i noworodków w celu poprawy komfortu pacjentek podczas hospitalizacji z jednoczesnym podniesieniem standardu świadczonych usług;
- oddział dziecięcy- pomalowanie trzech sal i remont balkonów przy salach chorych;
- modernizacja kotłowni i instalacja paneli fotowoltaicznych.

Ponadto, w celu podniesienia jakości usług świadczonych przez szpital, dokonano zmiany wyposażenia specjalistycznego tj.:

- dla laboratorium- pozyskano sprzęt laboratoryjnego w ramach WOŚP:
 - ✓ aparat do posiewu krwi,
 - ✓ aparat do identyfikacji patogenów i oceny lekowrażliwości,
 - ✓ komorę laminarną,
- dla sterylizatorni:
 - ✓ zakupiono sterylizator parowy o pojemności 2 jednostek wsadowych ze stacją uzdatniania wody,
 - ✓ zakupiono 2 wózki do przewozu materiałów sterylizacyjnych na potrzeby obsługi bloku operacyjnego,
- dla bloku operacyjnego:

- ✓ zakupiono myjnię-dezynfektor do mycia i dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego,
- dla Zespołu Pracowni Diagnostyki Obrazowej - Pracownia RTG:
 - ✓ dokonano wymiany sprzętu radiologicznego.

2.2.1. Łęczyckie Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii (American Heart of Poland Spółka Akcyjna).

Kontrolowany podmiot działa na terenie powiatu łęczyckiego od 2010 r. i od tego czasu pełni 24-godzinny dyżur hemodynamiczny. Placówka specjalizuje się w zabiegach z zakresu kardiologii, diagnostyki obrazowej (UKG, USG). ŁCKiA w Łęczycy posiada aktualny certyfikat jakości ISO. Nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego. Wyposażenie oddziału dostosowane jest do udzielanych świadczeń zdrowotnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa epidemiologicznego pacjentów i personelu.

2.2.3 Zakład Opiekuńczo-Lecniczy „Tęcza” w Łęczycy (ZOL).

Na terenie powiatu łęczyckiego działa 1 zakład opiekuńczo-leczniczy (ZOL) tj. Zakład Opiekuńczo-Lecniczy „Tęcza” przy Spółdzielni Inwalidów „Tęcza”, ul. Lotnicza 2 a, 99-100 Łęczyca. Realizuje on stacjonarne całodobowe świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze dla osób dorosłych w ramach opieki długoterminowej. Pacjenci przebywają w salach 1,2 i 3 osobowych zlokalizowanych na dwóch piętrach budynku. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego placówki.

2.3. Podmioty lecznicze nowopowstałe.

W roku sprawozdawczym powstał nowy punkt pobrań materiału do badań laboratoryjnych zlokalizowany w Łęczycy, przy ul. Poznańskiej 17- „badaj.to” Sp. z o. o. -Śląskie Laboratoria Analityczne.

2.4. Podmioty lecznicze zlikwidowane.

W 2024 r. został zlikwidowany medyczny punkt pobrań materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, zlokalizowany w budynku przy ul. Belwederskiej 47, 99-100 Łęczyca.

3. Dezynfekcja

W nadzorowanych placówkach leczniczych stosowane są preparaty dezynfekcyjne zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez **Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych**. Wszystkie posiadają aktualne karty charakterystyki. Zabiegi dezynfekcyjne prowadzone są właściwie z uwzględnieniem czynnika biologicznego, warunków środowiska i właściwości preparatu dezynfekcyjnego.

Pojemniki do sporządzania roztworów użytkowych stosowanych do dezynfekcji mieszanin posiadają właściwe oznakowanie tj. nazwę mieszaniny, stężenie, datę przygotowania z uwzględnieniem godziny, kod osoby przygotowującej roztwór, sito do narzędzi, szczelną pokrywę. Roztwory użytkowe przygotowywane są w wyznaczonych do tego celu miejscach, zgodnie z zaleceniami producenta, a personel, który je przygotowuje i wykonuje dezynfekcję zabezpieczony jest w środki ochrony osobistej. Czyszczenie i dezynfekcja powierzchni zanieczyszczonych krwią lub innymi potencjalnie niebezpiecznymi mediami odbywa się wg procedur z użyciem preparatów z aktywnym chlorem.

Niektóre gabinety stomatologiczne posiadają urządzenia do maszynowego mycia i dezynfekcji.

Nie stwierdzono uchybień w kwestiach związanych z dezynfekcją.

Prób środków dezynfekcyjnych nie pobierano do badań.

3.1. Dezynfekcja endoskopów.

Pracownia endoskopowa zlokalizowana jest na terenie przychodni znajdującej się na pierwszym piętrze budynku szpitala, tj. Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6, 99-100 Łęczycy. Świadczy ona usługi medyczne w zakresie kolonoskopii i gastroskopii – diagnostyka wraz z poborem materiału do analizy, a także usuwanie polipów do średnicy 1 cm. Czas pracy kontrolowanej jednostki, to 4 dni w tygodniu.

Kształt i powierzchnia pomieszczeń wchodzących w skład poradni endoskopowej umożliwia prawidłowe rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętu, stanowiących niezbędne funkcjonalne wyposażenie poradni.

Wszystkie rodzaje badań w pracowni endoskopowej wykonywane są w jednym pomieszczeniu z zachowaniem rozdziału czasowego. Pracownia nie posiada pokoju z co najmniej jednym stanowiskiem wybudzeniowym dla pobytu po badaniu. W związku z tym, przedmiotowa pracownia, dysponuje opracowaną procedurą postępowania z pacjentem, u którego zastosowano znieczulenie ogólne; pacjent pozostaje pod stałą opieką lekarza anestezjologa i jest to wyłącznie pacjent szpitalny, hospitalizowany w Zespole Opieki Zdrowotnej w Łęczycy. U pacjentów ambulatoryjnych, pracownia ta, nie wykonuje diagnostyki w znieczuleniu ogólnym.

Dekontaminacja endoskopów prowadzona jest w wydzielonej zmywalni, która połączona jest bezpośrednio z pokojem badań. W pomieszczeniu zmywalni zainstalowana jest zaawansowana myjnia-dezynfektor Medivators ISA do endoskopów giętkich, która spełnia wymogi normy: EN ISO 14937, EN ISO 15883-1/4 I EN ISO 15883-5. Chemikalia stosowane w myjni Medivators ISA to ISACLEAN – środek czyszczący (detergent) i ISASPOR: roztwór A i B – dezynfekcja wysokiego poziomu/sterylizacja. Systemy kontroli w tej myjni, na bieżąco śledzą przebieg każdego procesu i weryfikują szczelność kanałów endoskopu, dokumentując wyniki w

formie papierowej i elektronicznej. Przegląd serwisowy urządzenia przeprowadzany jest zgodnie z instrukcją producenta. Endoskopy przechowywane są w szczelnych szafach z zamkniętym obiegiem powietrza i filtrami w pozycji wiszącej. Dekontaminacja sprzętu endoskopowego zgodna jest z instrukcjami producentów endoskopu, myjni i preparatów. Istnieje możliwość powiązania procesu dezynfekcji endoskopu z pacjentem (wydruk z myjni).

3.1.2. Postępowanie z narzędziami endoskopowymi (szczypczyki biopsyjne i inne).

Akcesoria jednorazowego użycia po zastosowaniu traktowane są jako odpad medyczny niebezpieczny o kodzie 180103, natomiast akcesoria wielorazowe podlegają sterylizacji w sterylizatorni szpitalnej (autoklawy). Transport sterylnych akcesoriów i jałowego sprzętu medycznego odbywa się w pojemnikach zapewniających zachowanie jego sterylności.

4. Komory dezynfekcyjne.

Na terenie powiatu łęczyckiego placówki medyczne nie posiadają komór dezynfekcyjnych. Dezynfekcja wyposażenia szpitalnego (dezynfekcja łóżek, materacy, mebli) odbywa się z zastosowaniem fumigatorów medycznych.

Zakład Karny w Garbalinie, gm. Łęczyca dysponuje 1 komorą dezynfekcyjną, w której dezynfekowane są m.in. materace z Izby Chorych Pawilonu A.

5. Sterylizacja.

5.1. Postępowanie ze sprzętem wielorazowym.

Sprzęt przeznaczony do sterylizacji po uprzedniej dezynfekcji, myciu, suszeniu i sprawdzeniu przydatności do użycia, jest odpowiednio pakowany. Rękawy papierowo-foliowe zaopatrzone są we wskaźniki chemiczne i są oznakowane. Skuteczność sterylizacji sprawdzana jest przy użyciu biotestów analizowanych przez Laboratorium Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6. W 2024 r. przebadano 303 biotesty dla lecznictwa otwartego i 1407 dla lecznictwa zamkniętego.

Żadnego z testów nie zakwestionowano. Kierownicy placówek medycznych, w których stosowane są procesy sterylizacji prowadzą stosowną dokumentację w tym zakresie. Jest ona prowadzona w wersji cyfrowej lub/i pisemnej.

5.2. Centralna sterylizatornia.

a) Szpital w Łęczycy (ZOZ w Łęczycy, ul. Zachodnia 6, 99-100 Łęczyca) nie posiada centralnej sterylizatorni wg rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r., poz.595, z późn. zm.). Procesy wyjaławiania wykonuje sterylizatornia urządzona w ramach szpitala, mająca na swoim wyposażeniu 3 autoklawy. Wyodrębniono w niej 2 strefy: czystą i sterylną, natomiast etap dekontaminacji po użyciu sprzętu prowadzony jest na oddziałach szpitalnych. Każdy cykl

sterylizacji odnotowywany jest w „Dokumentacji procesu sterylizacji” prowadzonej dla każdego sterylizatora. Wyroby medyczne przed poddaniem ich procesom wyjaławiania pakowane są w rękawy papierowo-foliowe i papier krepowany. Dokumentacja medyczna w sterylizatorni prowadzona jest prawidłowo, dla każdego autoklawu i archiwizowana przez 10 lat. Dezynfekcja wózków transportowych i pojemników transportowych służących do transportu materiałów poddawanych wyjaławianiu jest ręczna i odbywa się poza pomieszczeniem sterylizatorni. Poza sterylizatornią, wyjaławianie odbywa się w 1 sterylizatorze parowym znajdującym się w laboratorium szpitalnym (na własne potrzeby).

b) Na terenie powiatu łęczyckiego nie funkcjonują centralne sterylizatornie inne niż szpitalna.

5.3. Sterylizacja w lecznictwie otwartym.

Wyjaławianie w lecznictwie otwartym odbywa się w 26 autoklawach parowych. Ambulatorium Zakładu Karnego w Garbalinie jest także wyposażone w 1 autoklaw. Urządzenia te obsługuje przeszkolony personel z odpowiednimi kwalifikacjami. Autoklawy są okresowo sprawdzane i kalibrowane, co udokumentowane jest w paszporcie technicznym sprzętu.

6. Badania mikrobiologiczne.

W 2024 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łęczycy nie pobierali próbek do badań w kierunku jałowości i czystości mikrobiologicznej.

7. Ocena działalności Zespołów i Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Na terenie powiatu łęczyckiego działają Zespoły i Komitety ds. Zakażeń Zakładowych w :

- 1) American Heart Of Poland Sp. z o. o. Łęczyckie Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6 (ŁCKiIA);
- 2) Zespole Opieki Zdrowotnej w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6 (ZOZ).

W ubiegłym roku sprawozdawczym dwukrotnie oceniono szpital powiatowy w zakresie kontroli systemu zakażeń szpitalnych. Ponadto, przeprowadzono kontrolę dotyczącą zgłaszania ognisk epidemicznych, podczas której przypomniano o konieczności zgłaszania wszystkich szpitalnych ognisk epidemicznych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (obowiązujący w dniu kontroli Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 ze zmianami) i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (obowiązujący w dniu kontroli Dz. U. z 2024 r., poz. 335), omówiono zagadnienia dotyczące raportowania liczby badań mikrobiologicznych w świetle obowiązujących przepisów prawa (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 maja 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala - obowiązujący w dniu kontroli Dz.U. z 2023 r.poz.1041).

ŁCKiA w Łęczycy w zakresie zakażeń zakładowych zostało skontrolowane 1 raz. Przeprowadzone kontrole w obu placówkach nie wykazały nieprawidłowości w tematyce zakażeń szpitalnych.

Komitety kontroli zakażeń szpitalnych ww. podmiotów (zgodnie z aktualną dokumentacją) opracowują plany i kierunki systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, przeprowadzają ocenę wyników kontroli wewnętrznych przedstawianych przez zespół kontroli zakażeń szpitalnych, a także opracowują i aktualizują standardy farmakoprofilaktyki i farmakoterapii zakażeń i chorób zakaźnych w szpitalu.

Zespoły kontroli zakażeń szpitalnych ŁCKiA i ZOZ w Łęczycy organizują i przeprowadzają szkolenia personelu w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych, z czego sporządzana jest odpowiednia dokumentacja. Ponadto, zespoły te, konsultują każdą osobę podejrzaną o zakażenie lub chorobę zakaźną, a także pacjenta z rozpoznaniem zakażeniem lub chorobą zakaźną, co znajduje zapis w dokumentacji indywidualnej pacjenta.

7.1. Częstotliwość prowadzenia kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

American Heart Of Poland Sp. z o. o. Łęczyckie Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6 oraz Zespół Opieki Zdrowotnej w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6 prowadzą dokumentację realizacji działań mających na celu zapobieganie zakażeniom szpitalnym i z przeprowadzania kontroli wewnętrznych. Kontrole wewnętrzne w przypadku AHOP ŁCKiA realizowane są 2 x do roku i częściej w razie potrzeby, zaś w przypadku ZOZ w Łęczycy 1x na miesiąc (12 kontroli).

3. OCENA REALIZACJI SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Najważniejszym celem zdrowotnym szczepień ochronnych jest zapobieganie określonemu zakażeniu lub chorobie zakaźnej u zaszczepionej osoby lub populacji. Zgodnie z art. 5 ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 416) do zadań inspekcji sanitarnej należy nadzór nad realizacją szczepień ochronnych. W ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych prowadzone są:

1. Kontrole w punktach szczepień, których zakres obejmuje nadzór nad prawidłowym realizowaniem Programu Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem:
 - przestrzegania wytycznych dotyczących zachowania terminów i odstępów między szczepieniami;
 - prawidłową gospodarką szczepionkami zakupionymi do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
 - zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego podczas transportu oraz przechowywania preparatów szczepionkowych;

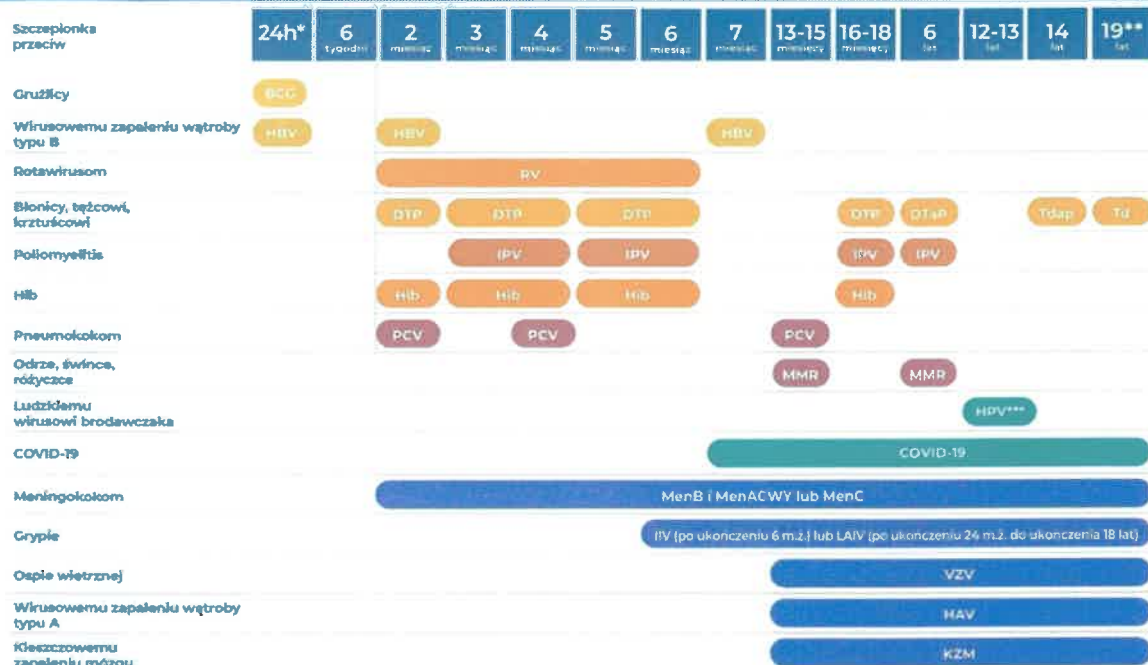
- sporządzaniem sprawozdań z wykonanych szczepień oraz z raportów o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych;
 - prawidłowym prowadzeniem dokumentacji szczepień ochronnych oraz przekazywania kart uodpornień;
 - zachowaniem zasad higieny podczas wykonywania szczepień ochronnych;
 - nadzoru nad odczynami poszczepiennymi;
2. Postępowania w stosunku do osób niewykonujących obowiązku szczepień ochronnych.
 3. Rejestrowanie i monitorowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Uodpornienie dzieci, młodzieży i osób dorosłych w Polsce wykonywane jest w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

Na terenie powiatu łęczyckiego szczepienia ochronne w 2024 r. wykonywane były w 13 poradniach podstawowej opieki zdrowotnej realizujących obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne oraz przez 1 szpital (1 oddział noworodkowy, szpitalny oddział ratunkowy, poradnia medycyny pracy), w którym wykonywane były obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków (szczepienie przeciwko gruźlicy i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B), szczepienia poekspozycyjne (szczepienie przeciwko tężcowi osobom, które uległy zranieniom) oraz szczepienia obowiązkowe osób narażonych (szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B).

Co roku na podstawie art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi publikowany jest w formie komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego Program Szczepień Ochronnych na dany rok w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia.

PROGRAM SZCZEPIEŃ OBOWIĄZUJĄCY OD 01.01.2024 R.

*szczepienie powinno być przeprowadzone przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego, **Td obowiązkowe lub Tdap zalecane, ***szczepienia bezpłatne w grupie 12-13 lat, w pozostałych grupach odpłatne lub częściowo refundowane.

BCG - szczepionka przeciw gruźlicy, HBV (Hepatitis B Vaccine) - szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, DTP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi, całkowitodziałowa, RV - szczepionka przeciw rotawirusom, DTaP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi, bezkomórkowa, Tdap - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi, bezkomórkowa z obniżoną zawartością antygenów błonicy i krztuśca, IPV (Inactivated Polio Vaccine) - szczepionka przeciw poliomyelitis, Hib - szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu B, Hib - szczepionka przeciw odrza, świnki i różyczce, PCV - skoniugowana szczepionka przeciw pneumokokom, IV (Inactivated Influenza Vaccine) - szczepionka przeciw grypie (inaktywowana), LAIV (Live Attenuated Influenza Vaccine) - szczepionka przeciw grypie (żywa, donosowa), MenB - szczepionka przeciw meningokokom grupy B, MenACWY - szczepionka przeciw meningokokom grupy A, C, W, Y lub C, HPV - szczepionka przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka, VZV - szczepionka przeciw ospie wietrznej, HAV (Hepatitis A Vaccine) - szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, KZM - szczepionka przeciw kieszczowemu zapaleniu mózgu, COVID-19 - szczepionka przeciw COVID-19

szczepienia obowiązkowe szczepienia zalecane szczepienia zalecane, bezpłatne

Ministerstwo Zdrowia NPZ Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 35 kontroli w placówkach służby zdrowia wykonujących szczepienia ochronne. Z czego 31 kontroli dotyczyło wykonawstwa szczepień ochronnych w poszczególnych placówkach, jedna kontrola związana z wystąpieniem niepożądanego odczynu poszczepiennego, trzy kontrole przeprowadzono w zakresie nadzoru nad osobami niewykonującymi obowiązkowych szczepień ochronnych. Realizacja szczepień ochronnych odbywała się zgodnie z obowiązującym w roku 2024 przepisami prawa. Podstawową grupą objętą obowiązkiem szczepień ochronnych są dzieci i młodzież od 0 do 19 roku życia. Zakres szczepień tej grupy wiekowej definiuje część IA Programu Szczepień Ochronnych. Wykaz szczepień obowiązkowych obejmuje 13 chorób zakaźnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami utworzono wykaz szczepień ochronnych, z czego cztery pierwsze ograniczone są wiekiem dziecka:

1. Gruźlica – obowiązek dotyczy dzieci do 15 roku życia;
2. Rotawirusy – obowiązek dotyczy wyłącznie niemowląt w I półroczu życia;
3. Haemophilus influenzae typ B – obowiązek dotyczy dzieci do 5 roku życia;
4. Streptococcus pneumoniae – obowiązek dotyczy dzieci do 5 roku życia;

W przypadku szczepień wymienionych poniżej obowiązek szczepień obejmuje dzieci i młodzież do 19 roku życia:

5. WZW typ B;
6. Błonica;
7. Tężec;
8. Krztusiec;
9. Poliomyelitis;
10. Odra;
11. Świnka;
12. Różyczka;
13. Ospa wietrzna – dla wskazanych grup ryzyka.

Wymienione szczepienia wykonywane były u dzieci i młodzieży w określonym wieku i cyklu w placówkach służby zdrowia przez personel medyczny posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe określone rozporządzeniem Ministra Zdrowia.

ANALIZA PROCENTOWA WYKONANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W POWIECIE ŁĘCZYCKIM.

Wykonawstwo szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat w roku sprawozdawczym podobnie jak w roku 2023 utrzymywało się na wysokim poziomie i wynosiło w przybliżeniu 98%. W 2024 roku na 8030 osób podlegających obowiązkowi immunizacji zaszczepionych zostało 7870 osób.

<i>Rok życia</i>	<i>Rodzaj szczepienia</i>	<i>% zaszczepionych w 2023</i>	<i>% zaszczepionych w 2024</i>	<i>Różnice 2023/2024</i>
1 rok życia	BCG	98,43	99,4	+0,97
	WZW B 2+3x	88,09	89,02	+0,97
	DTP 3x	56,43	52,65	-3,78
	Polio 2x	57,68	51,52	-6,16
	HIB 3x	56,43	60,84	+4,41
	PCV 2x	65,83	68,56	+2,73
2 rok życia	WZW B 3x	94,08	96,39	+2,31
	DTP 3x+4x	98,44	98,79,	+0,35
	MMR	81,62	81,02	-0,6
	Polio 2x +3x	98,44	99,09	+0,65
	HIB 3x+4X	98,44	98,79	+0,35

3 rok życia	DTP 4x	89,85	94,80	+4,95
	Polio3x	89,85	94,77	+4,92
	MMR	96,45	92	-4,45
	HIB 4x	89,85	94,77	+4,92
6 rok życia	DTP 5 x	50,26	61,42	+11,16
	Polio 4x	50,26	61,42	+11,16
7 rok życia	DTP 5x	87,1	82,54	-4,56
	Polio 4x	87,1	82,04	-4,56
6 rok życia	MMR	53,39	62,94	+9,55
14 rok życia	dTap 6x	52,5	76,8	+24,3
19 rok życia	Td	52,76	51	-1,76

Porównując wykonawstwo szczepień z poprzednimi latami zauważono wzrostowy trend w wykonaniu szczepień wśród dzieci w 6 roku życia oraz młodzieży w 14 roku życia.

Na terenie powiatu łęczyckiego Programem Szczepień Ochronnych objętych jest 8030 dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

Obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane preparatami zakupionymi przez Ministerstwo Zdrowia są bezpłatne (preparaty szczepionkowe pobierane są z magazynu PSSE w Łęczycy). Szczepienia obowiązkowe z wykorzystaniem bezpłatnych preparatów są wydawane podmiotom leczniczym mającym umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na podstawową opiekę zdrowotną.

Jednym z pierwszym szczepień w życiu dziecka zgodnie z PSO jest szczepienie przeciwko gruźlicy. Szczepienie to wykonywane jest w zazwyczaj w pierwszej dobie życia dziecka w oddziałach noworodkowych.

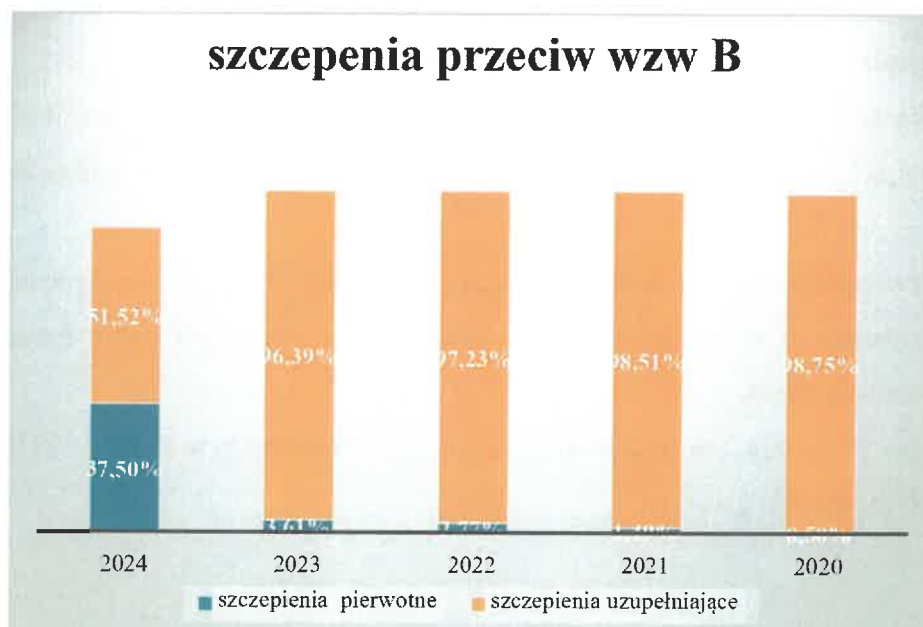
Poniższy wykres prezentuje wartość procentową dzieci urodzonych w 2024 i 2023 roku dzieci zaszczepionych przeciwko gruźlicy.

Wykres 1. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko gruźlicy w pierwszym roku życia.

W pierwszej dobie życia dziecka wykonywane są również szczepienia przeciwko WZW B (pełne szczepienie obejmuje 3 dawki podane w ciągu 6 miesięcy). Obowiązek dotyczy dzieci do 19 roku życia. Pełne zaszczepienie daje trwałą odporność na zakażenie.

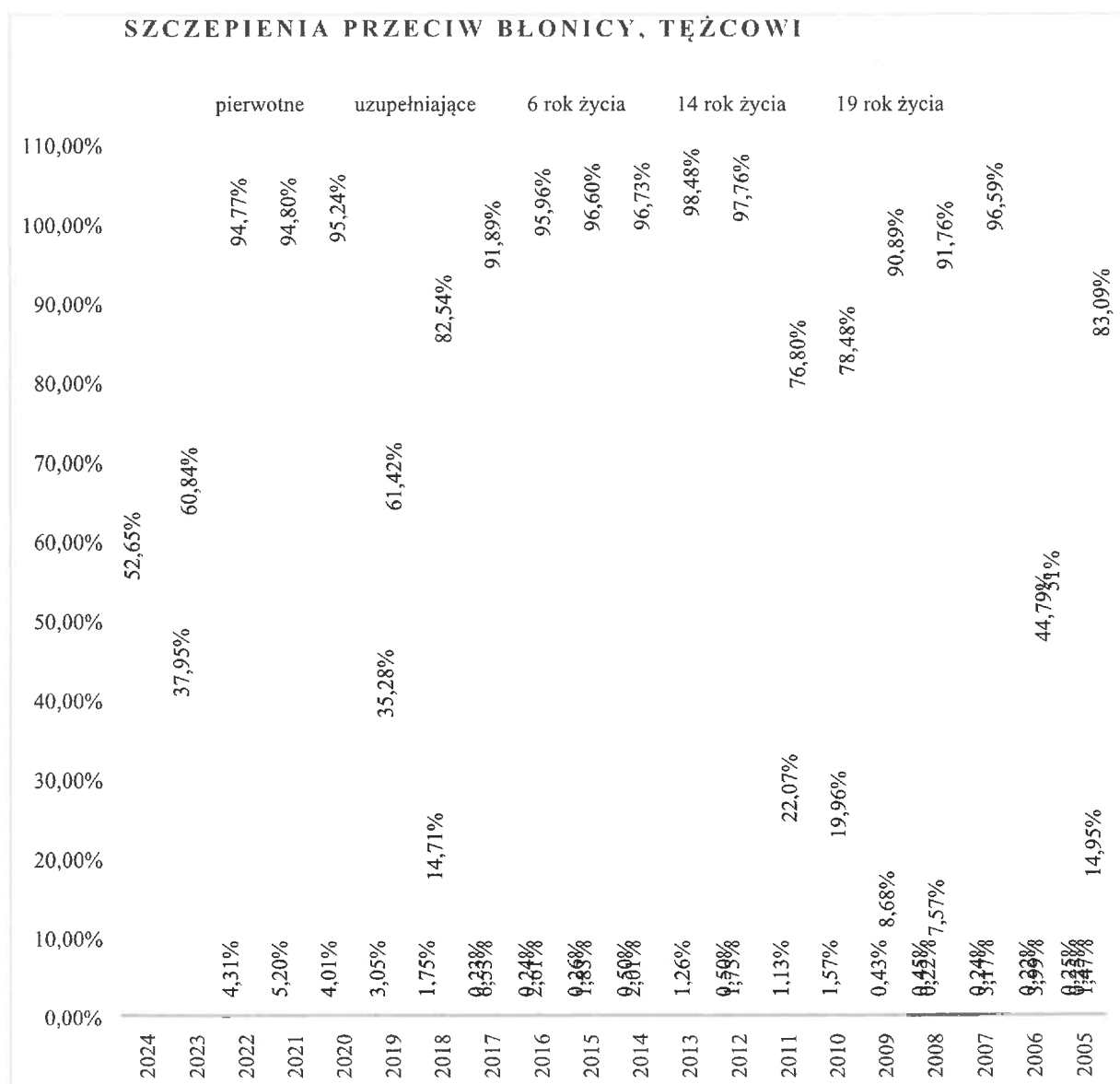
Poniżej przedstawiono stan zaszczepienia dzieci od 0 – 5 roku życia.

Wykres 2. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko WZW B

W kolejnych miesiącach życia zgodnie z PSO realizowane są szczepienia przeciw błonicy i tężcowi. Obowiązek ten obejmuje dzieci od 8 tygodnia życia do ukończenia 19 lat. Szczepienie podstawowe składa się z 3 dawek podanych w 1 roku życia oraz jednej dawki uzupełniającej w 2 roku życia dziecka. Skuteczność szczepień jest związana z ich prawidłową realizacją, czyli podawaniem dawek przypominających w celu utrzymania odporności. Program Szczepień

Ochronnych uwzględnia podawanie dawek przypominających w 6, 14 oraz 19 roku życia. Poniżej przedstawiony wykres prezentuje szczepienia przeciwko błonicy i tężcowi wg roku urodzenia dziecka z uwzględnieniem kolejnych dawek podanych dziecku.

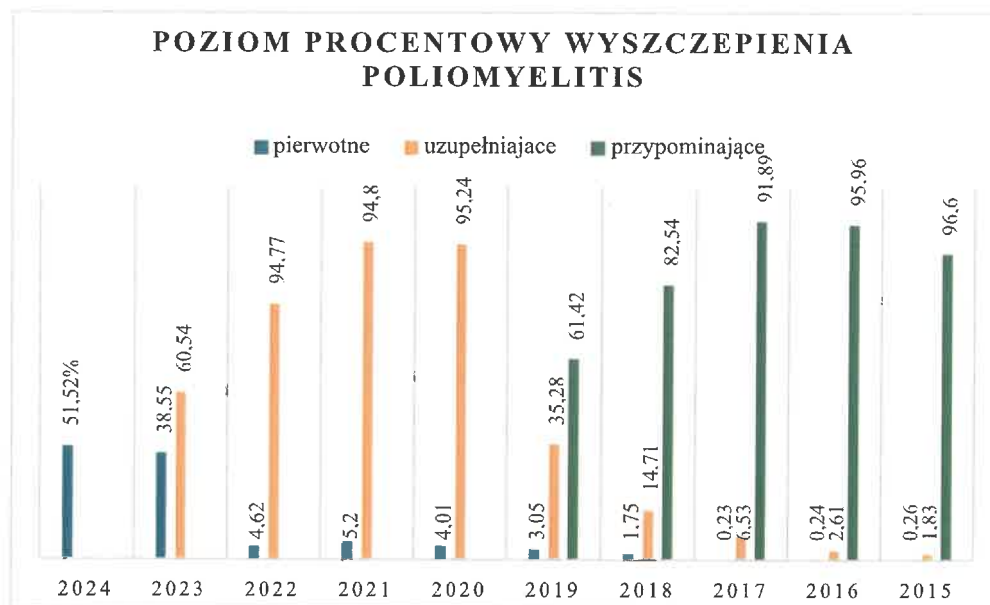

Wykres 3.. Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży przeciwko błonicy i tężcowi do 19 roku życia.

Dzieci i młodzież do 19 roku życia dotyczy również obowiązek szczepień przeciwko krztuścowi. Szczepienie to jest możliwe do zrealizowania wyłącznie z wykorzystaniem szczepionek kilkuskładnikowych łączonych z błonicą i tężcem. Zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych ostatnia dawka przypominająca przypada na 14 roku życia. Wartości procentowe dzieci zaszczepionych są zbliżone do liczby osób zaszczepionych przeciwko błonicy i tężcowi. Wprowadzenie bezkomórkowej szczepionki przeciw krztuścowi w znacznym stopniu zminimalizowało liczbę dzieci zwolnionych z tego szczepienia.

Dzieci do lat 5 obejmuje obowiązek szczepień przeciw haemophilus influenza typ b, którego celem jest ochrona między innymi przed zapaleniem płuc, zapaleniem nóg, zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych oraz sepsą. Szczepienia te przypadają na pierwsze dwa lata życia.

Osiągnięcie odporności poszczepiennej wymaga podania kilku dawek (ilość zależna od wieku dziecka, w którym rozpoczęto szczepienia), zwykle jednocześnie ze szczepieniami przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, nierzadko z wykorzystaniem szczepionek 5 lub 6 składnikowych. Pierwsze szczepienia w Polsce przeciwko poliomyelistis przeprowadzono w latach 50-tych. Program szczepień ochronnych obejmuje 4 dawki szczepionki podawanej w 3-4 miesiącu życia (dawka pierwotna), 5-6 miesiącu życia oraz 16-18 miesiącu życia (dawki podstawowe). W 6 roku życia podaje się dawkę uzupełniającą.

Wykres 23. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko poliomyelistis według roku urodzenia dziecka.

Od 2017 roku obowiązek szczepień dotyczy szczepienia przeciwko streptococcus pneumoniae. Zgodnie z nowelizacją rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych obowiązkiem są objęte wszystkie dzieci do ukończenia 5 roku życia. Szczepienie to stanowi ochronę przed zapaleniem płuc, gardła, zatok, ucha środkowego oraz zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych i sepsą.

Analogicznie jak powyżej wymienione szczepienie jest realizowane w okresie niemowlęctwa i w 2 roku życia dziecka.

Pon

iższ

y

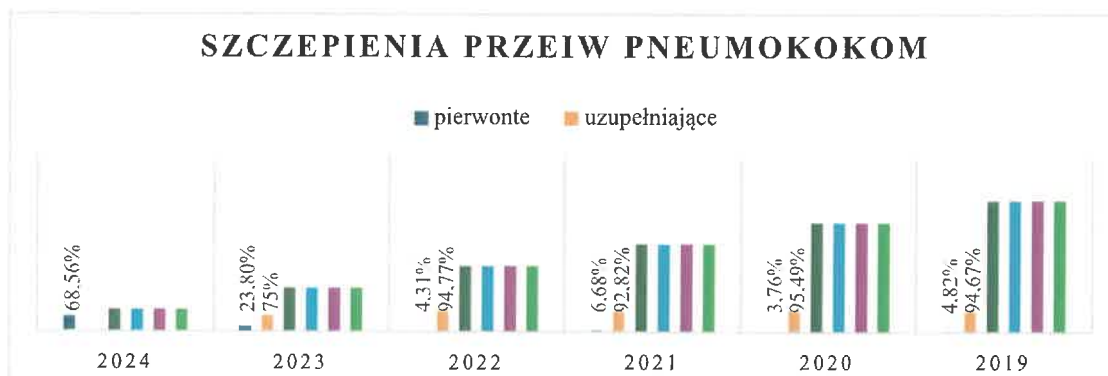
wyk

res

obr

azuj

e

stan zaszczepienia dzieci przeciw pneumokokom.

Wykres 4. Liczba dzieci zaszczepionych przeciwko pneumokokom wyrażona w procentach.

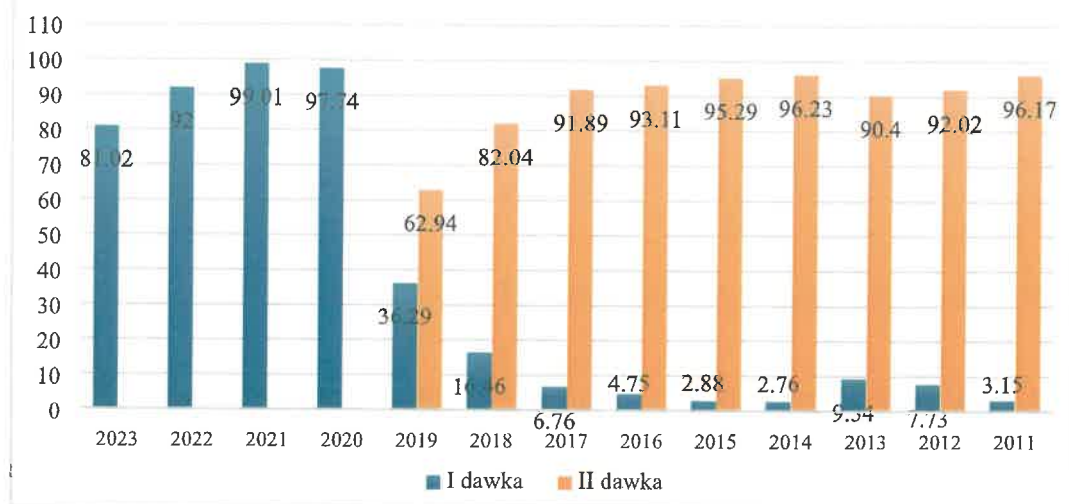
Od 2021 r. do obowiązkowych szczepień ochronnych włączono szczepienie niemowląt przeciwko rotawirusom. Szczepienie jest realizowane od 6 tygodnia życia do ukończenia 22 tygodnia. Możliwości wykonania szczepienia są zawężone do ściśle określonego wieku podawania szczepionki zgodnie z zaleceniami producenta. Każde opóźnienie w rozpoczęciu szczepień wpływa na poziom zaszczepienia dzieci.

Wykres 19. Ocena procentowa zaszczepienia dzieci przeciwko zakażeniom wywołanym przez rotawirusy według roku urodzenia dziecka z roczników objętych obowiązkiem szczepień.

Kolejną grupą chorób objętych obowiązkiem szczepienia to odra, świnka i różyczka. Szczepienie obejmuje 2 dawki i rozpoczynane jest w drugim roku życia dziecka po ukończeniu 13 miesiąca. Utrwalenie (wzmocnienie) odporności po szczepieniu wymaga podania dwóch dawek. W polskim PSO dawka przypominająca przypada na 6 rok życia.

Poziom zaszczepienia dzieci przeciwko odrze, śwince i różyczce

Wykres 20. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko odrze, śwince i różyczce według roku urodzenia dziecka.

W PSO jest także wymieniona grupa szczepień zalecanych, lecz nierefundowanych przez Ministerstwo Zdrowia. W tej grupie rekomendowane są szczepienia przeciw:

- grypie;
- ospie wietrznej;
- meningokokom;
- pneumokokom;
- haemophilus influenza typ b;
- kleszczowemu zapaleniu mózgu;
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu A;
- błonicy, tężcowi i krztuścowi;
- gruźlicy;
- ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV);
- cholerze;
- durowi brzuszному;
- wścieklicy;
- poliomyelitis;
- żółtej gorączce.

Oprócz obowiązkowych szczepień ochronnych w punktach szczepień realizowane są także szczepienia osób szczególnie narażonych na zakażenie – szczepienia poekspozycyjne oraz szczepienia zalecane.

Szczepienia zalecane uzupełniają szczepienia obowiązkowe jednak nie są finansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia. W tych przypadkach za preparat szczepionkowy muszą zapłacić rodzice lub osoby zainteresowane szczepieniem. Od 1 października 2023 roku osoby przeprowadzające zalecane szczepienie ochronne są zobowiązane do zaraportowania wykonanego szczepienia wraz z informacją o kwalifikacji pacjenta w Karcie Szczepień. Obowiązek raportowania wszystkich szczepień zalecanych, wykonywanych u dzieci jak i osób dorosłych, jest obowiązkiem ustawowym i wynika z art. 19 ust. 7 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi art. 19 ust. 7: „7. Osoby przeprowadzające zalecane szczepienie ochronne dokonują wpisów potwierdzających wykonanie szczepienia w Karcie Szczepień oraz:

1. informują osobę poddawaną szczepieniu o możliwości wydania na jej koszt Międzynarodowej Książeczki Szczepień;
2. wydają na koszt osoby szczepionej Międzynarodową Książeczkę Szczepień.”.

Po przeprowadzeniu badania kwalifikacyjnego osoba, która je przeprowadziła, dokonuje wpisu o tym badaniu do Karty Szczepień ze wskazaniem daty i godziny przeprowadzenia badania.

Do dokonywania wpisów w e-Karcie Szczepień lekarz może upoważnić asystenta medycznego (pracownika medycznego, inną osobę wykonującą zawód medyczny).

Od czerwca 2023 roku prowadzono akcję szczepień p/ HPV dla dzieci z roczników 2010/2011 w ramach powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV, który jest skierowany do dziewcząt i chłopców **po ukończeniu 11. roku życia do ukończenia 14. roku życia.**

Szczepienia przeciw HPV **w ramach programu** podawane są w dwóch dawkach.

Od dnia 1 czerwca 2023 r. Ministerstwo Zdrowia uruchomiło program bezpłatnych szczepień przeciw HPV (wirus brodawczaka ludzkiego). Powszechny Program Szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020 – 2030. Uzupełnia bezpłatny Program Szczepień Ochronnych dzieci i młodzieży o nowy zakres ochrony przed chorobami wywołanymi przez HPV. W roku 2023 programem objęte były dzieci w wieku 12 i 13 lat. Od 1 września 2024r. szczepienia w ramach powszechnego programu prowadzone są u dzieci po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia w systemie dwudawkowym. Szczepienia mogą być wykonywane przez lekarza POZ na terenie szkół za zgodą dyrektora placówki oświatowej. Szczepienia są dobrowolne dla pacjenta, a decyzja o szczepieniu podejmowana jest przez rodzica, następnie przez lekarza POZ na podstawie przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego. Chęć udziału w programie wyrazili wszyscy dyrektorzy szkół podstawowych z terenu powiatu łęczyckiego. 14 dyrektorom szkół podstawowych udało się pozyskać deklaracje wraz z oświadczeniami o wyrażeniu zgody na wykonanie szczepienia. Z pośród tych szkół w 4 wykonywane były szczepienia na ich terenie.

W ramach promocji szczepień HPV zorganizowano spotkanie dla dyrektorów szkół oraz przedstawicieli placówek medycznych „Choroby nowotworowe wywołane przez wirusa HPV”.

Analiza Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

NOP to nieprawidłowa reakcja organizmu występująca po podaniu szczepionki. W Polsce system monitorowania NOP funkcjonuje od 1996 roku. System ten stanowi jeden z elementów składowych nadzoru epidemiologicznego. W roku 2024 odnotowano 1 zgłoszenie łagodnego niepożądanego odczynu poszczepiennego, który wystąpił po podaniu szczepionki DTP odczyn poszczepienny w postaci bólu rączek i nóg temp. 38°C., następnego dnia ból lewej rączki, zaczerwienie, zwiększona ciepłota w miejscu podania. Dziecko było leczone ambulatoryjnie. Wróciło do pełni zdrowia. W roku 2023 zgłoszony został 1 NOP poważny po podaniu szczepionki DTP.

Łączna liczba dzieci, u których nie wykonano obowiązkowych szczepień ochronnych wynosi 63 (stan na 31.12.2024 r.). Co procentowo stanowi 0,78 % w stosunku do ogólnej ilości osób objętych obowiązkiem szczepień ochronnych. W roku 2024 zarejestrowano 34 nowych dzieci, u których nie wykonano obowiązkowych szczepień ochronnych. Pięcioro z pośród nich zostało zaszczepionych. W roku 2023 zarejestrowanych było 7 dzieci, u których nie wykonano obowiązkowych szczepień ochronnych.

Wobec rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie dopełniają obowiązku szczepień ochronnych prowadzone są postępowania. W roku 2024 wystosowano 66 pism edukacyjnych do rodziców/opiekunów prawnych dzieci z informacjami o korzyściach wynikających z wykonania szczepień ochronnych oraz zawierających pouczenie o zagrożeniach związanych z chorobami, na które istnieje możliwość uodpornienia poprzez szczepienie, ponadto poinformowano o konsekwencjach wynikających z odmowy poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Do wszystkich osób nie stosujących się do obowiązku wykonania szczepień ochronnych wysłano list otwarty Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęczycy skierowany do rodziców, w którym zwrócono się z apelem o docenienie wagi problemu, jakim jest zabezpieczenie dziecka przed skutkami zachorowań na choroby zakaźne.

W roku 2024 prowadzono działania administracyjne w celu egzekwowania wykonania obowiązku przez osoby nie wykonujące szczepień. Wystawiono 14 upomnień w stosunku do osób niewykonujących obowiązku szczepień ochronnych. Wystawiono 24 tytuły wykonawcze oraz skierowano wnioski do organu egzekucyjnego o nałożenie grzywny. Natomiast w roku 2023 nie wystawiono tytułów wykonawczych na rodziców/opiekunów prawnych nie wykonujących obowiązku szczepień ochronnych u dzieci.

W 2024 r. nie wystawiano postanowień w sprawie stanowiska wierzyciela w zakresie zgłoszonych zarzutów. W 2023 roku wystawiono 5 postanowień w sprawie stanowiska wierzyciela w zakresie zgłoszonych zarzutów.

II. OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Pod nadzorem komórki Higieny Komunalnej znajdują się 234 obiekty. W 2024 roku zaplanowano 173 kontrole sanitarne, wykonano 193 kontrole. Poza kontrolami wynikającymi z planu kontroli na rok 2024 przeprowadzano również kontrole interwencyjne oraz kontrole w ramach poboru prób wody do badań.

W roku sprawozdawczym wydano:

- 30 decyzji administracyjnych, które dotyczyły ekshumacji;
- 2 postanowienia dotyczące przywozu prochów z zagranicy;
- 1 postanowienie dotyczące przywozu zwłok z zagranicy;
- 2 opinie dotyczące organizacji imprez masowych;
- 5 opinii, które dotyczyły regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie;
- 1 opinie do procedury postępowania przy wykonywaniu usług fryzjerskich pod kątem zagrożenia epidemiologicznego.

W 2024 r. do komórki Higieny Komunalnej wpłynęło 13 interwencji, sześć z nich przekazano zgodnie z kompetencjami, w dwóch przypadkach skarga uznana została za bezzasadną. Pięć z nich dotyczyło występowania insektów (pluskiew) w Zakładzie Karnym w Garbalinie, podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono obecności pluskiew, ocenie podlegał także sposób przeprowadzania dezynsekcji w przypadku pojawienia się insektów, sprawdzano również dokumentację potwierdzającą wykonywanie zabiegów dezynsekcji. W związku z licznymi interwencjami PPIS w Łęczycy zwrócił się z prośbą do ZK w Garbalinie o cotygodniowe przekazywanie raportów dotyczących zgłoszeń osadzonych pokąsanych przez insekty (pluskwy). Jak wynika z przedkładanych raportów, które są przekazywane do PSSE w Łęczycy w 2024 r. nie odnotowano żadnych zgłoszeń medycznych dotyczących ukąszeń przez insekty.

1. Ocena jakości wody i stanu urządzeń do zaopatrywania ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

W 2024 roku, wzorem lat ubiegłych, kontynuowano monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), pod względem wszystkich wymaganych parametrów fizykochemicznych oraz bakteriologicznych tj.: badania Państwowej Inspekcji Sanitarnej i kontroli wewnętrznej prowadzonej przez producentów

wody. Celem prowadzonego monitoringu jest ocena oraz poprawa jakości wody w nadzorowanych wodociągach powiatu łęczyckiego. Jednostkami odpowiadającymi za jakość dostarczanej wody są producenci wody, którzy badają jakość wody w ramach realizacji kontroli wewnętrznej wynikającej z obowiązujących przepisów w/w rozporządzenia. W roku 2024 wydano 64 pozytywne oceny dotyczące jakości wody. W ramach nadzoru pobierane są próbki do badań laboratoryjnych ze wszystkich wodociągów w miejscach wyznaczonych na stałe w danym roku kalendarzowym. Akredytowane laboratoria Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Łodzi, wykonują badania w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego dostarczając informacji niezbędnych do oceny jakości wody, tj. czy spełnione zostają wszystkie wymagania określone w w/w rozporządzeniu. Poddano również kontroli stan sanitarno – higieniczny urządzeń wodociągowych. Na ogólną liczbę 16 wodociągów objętych nadzorem w 2024 roku skontrolowano 16 stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno-higieniczny ujęć wody nie budził zastrzeżeń. Jakość wody do spożycia przez ludzi na koniec roku była zgodna z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi. Ogółem, ze stałych punktów monitoringowych, pobrano 129 próbek wody do spożycia, w tym 10 próbek wody z pływalni. W jednej próbce wody z pływalni pobranej przez organy państwowej inspekcji sanitarnej w jacuzzi i niecce stwierdzono przekroczenia parametrów chemicznych. Właściciel obiektu podjął działania naprawcze, tj. przeprowadził serwis urządzeń uzdatniających w celu usunięcia przyczyny a następnie na podstawie pozytywnych wyników badań wody w zakresie parametrów chemicznych potwierdził skuteczność podjętych działań naprawczych.

Jakość wody podawana do sieci w stosunku do ubiegłego roku nie ulegała pogorszeniu. W trzech wodociągach gminnych, na podstawie badań jakości wody przeprowadzonych w ramach badań jakości wody z kontroli wewnętrznej i kontroli urzędowej, w związku z wystąpieniem zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz fizykochemicznych dostawcy wody podjęli natychmiastowe działania naprawcze, ustalając i odizolowując źródło skażenia wody przeprowadzając dezynfekcję chemiczną sieci wodociągowej i/lub przeprowadzając płukanie sieci wodociągowej a następnie zlecając dodatkowe badania jakości wody w akredytowanym laboratorium. Przyczyną przekroczeń parametrów jakości wody były modernizacje lub krótkotrwałe awarie sieci wodociągowej które pogorszyły jakość wody. Właściwe procedury wewnętrzne producentów wody, systematyczne działania naprawcze i modernizacje infrastruktury wodociągów na terenie powiatu, jak również regularne kontrole jakości wody prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz w ramach kontroli wewnętrznej pozwalają na szybkie reagowanie w sytuacji skażenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W bieżącym roku pobrano 16 próbek wody ciepłej do badania w kierunku bakterii Legionelli, 2 próbki wody wykazały przekroczenia. Właściciel obiektu hotelarskiego

przeprowadził skuteczną dezynfekcję instalacji wody ciepłej. Powtórnie pobrane próbki wody nie wykazały przekroczeń.

2. Zakłady leczenia otwartego

W 2024 r. bieżący nadzór sanitarny prowadzono w: 1 Zespole Opieki Zdrowotnej w Łęczycy, ul. Zachodnia 6, 28 niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz w 2 DPS (DPS w Karsznicach, gmina Góra Św. Małgorzaty, DPS w Łęczycy, ul. Kilińskiego 2) 1 ZOL Łęczycy, ul. Lotnicza 2a. Przeprowadzono w nich łącznie 31 kontroli sanitarnych. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry. W miarę posiadanych środków finansowych dokonywane były remonty, modernizacje obiektów oraz zakup nowego wyposażenia. Wszystkie zakłady świadczące usługi medyczne zaopatrzone są w wodę dobrej jakości bakteriologicznej i fizykochemicznej z wodociągów sieciowych zaopatrzenia zbiorowego. Większość podmiotów leczniczych korzysta z ciepłej wody i ogrzewania z sieci ciepłowni miejskiej, a część ma własne lub wspólne z innymi użytkownikami budynku – kotłownie. Na terenach wiejskich zdarzają się przypadki korzystania z podgrzewaczy elektrycznych. Nigdzie nie stwierdzono braku ciepłej wody. Ścieki odprowadzane są do kanalizacji miejskiej lub do kanalizacji sieciowej. W placówkach odpady medyczne zbierane są zgodnie z opracowaną procedurą, w sposób bezpieczny dla personelu i środowiska w typowych pojemnikach plastikowych, a następnie przechowywane w lodówkach do czasu odbioru przez wyspecjalizowane firmy. Prowadzona jest dokumentacja ilości i rodzaju oddawanych odpadów.

Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach/pojemnikach i wywożone przez uprawnione do tego celu przedsiębiorstwa. Nie stwierdzono mieszania odpadów komunalnych z odpadami niebezpiecznymi.

3. Obiekty użyteczności publicznej oraz transport

Usługi hotelarskie

Pod nadzorem PSSE w Łęczycy znajduje się 5 obiektów hotelarskich. W 2024 r. kontrolami objęto 4 obiekty, w trakcie których nie odnotowano nieprawidłowości i uchybień w zakresie bezpieczeństwa korzystania z usług noclegowych. Warunki w kompleksach pokojowych i przyległych lub samodzielnych węzłach higieniczno - sanitarnych kontrolowanych obiektów ocenia się pozytywnie - przy uwzględnieniu różnic w standardach oferowanych usług.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2024 r. przeprowadzono 83 kontrole sanitarne, w tym:

- 45 kontroli w zakładach fryzjerskich;
- 32 kontrole w zakładach kosmetycznych;

- 4 kontrole w zakładach odnowy biologicznej;

- 2 kontrole w zakładach tatuażu.

W trakcie kontroli sprawdzano:

- jakość środków do dezynfekcji;

- na stosowanie w salonach fryzjerskich i kosmetycznych peleryn, ręczników, podkładów jednorazowych;

- prawidłową dezynfekcję narzędzi i urządzeń.

Warunki wykonywania tego rodzaju usług ocenia się pozytywnie. We wszystkich zakładach stosuje się środki dezynfekcyjne do narzędzi, a w gabinetach kosmetycznych także do rąk. W kosmetyce prowadzona jest sterylizacja narzędzi. O ile jest to możliwe stosowane są narzędzia jednorazowe. Powszechnie używane są ręczniki jednorazowego użytku. W zakładach wykonujących zabiegi naruszające ciągłość skóry wdrożone są procedury zabezpieczenia przeciwepidemicznego. Nie wpłynęły żadne informacje o przypadkach zachorowań z przyczyn leżących po stronie zakładów fryzjerskich i kosmetycznych.

W trakcie przeprowadzanych kontroli prowadzono działania edukacyjno – informacyjne na temat utrzymania czystości i porządku pomieszczeń oraz sterylizacji narzędzi powodujących naruszenie ciągłości tkanek.

W 2024 roku nie wydawano decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno -technicznego w ww. zakładach.

Toalety publiczne

Pod nadzorem PSSE w Łęczycy znajdują się 3 toalety ogólnodostępne. W 2024 r. skontrolowano toaletę publiczną podczas imprezy plenerowej -Turniej Rycerski na Zamku Królewskim w Łęczycy. Jej stan podczas kontroli oceniono pozytywnie.

Transport wraz z infrastrukturą

Prowadzono kontrole środków transportu osobowego podmiotów mających na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęczycy swoje bazy i punkty obsługi oraz związanych z transportem dworców, przystanków oraz stacji paliw. Nieprawidłowości i uchybień nie stwierdzono.

Oprócz w/w dziedzin nadzorowano także szereg innych miejsc będących potencjalnymi źródłami ryzyka dla zdrowia publicznego tj. imprezy masowe, przystanki PKS i PKP, wybrane losowo place zabaw, cmentarze, domy przedpogrzebowe oraz samochody do przewozu zwłok, ekshumacje. Łącznie przeprowadzono 58 kontroli. Uchybień i nieprawidłowości w obszarach objętych kontrolami nie odnotowano.

III. STAN SANITARNY POWIATU W ZAKRESIE NADZORU NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych jest komórką właściwą do prowadzenia działań w dziedzinie: higieny żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, suplementów diety oraz produktów kosmetycznych, a także podejmowania działań w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

W roku 2024 pod nadzorem Sekcji Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych na terenie powiatu łączycyckiego znajdowało się **2 397** obiektów zajmujących się m.in.: produkcją i dystrybucją żywności, (w tym **1603** producentów pierwotnych), żywieniem otwartym i zamkniętym, obrotem materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz obiekty zajmujące się produkcją i obrotem kosmetykami.

Przeprowadzono ogółem **429** kontroli sanitarnych i rekontroli (71 kontroli interwencyjnych, 32 kontrole w ramach działań w systemie RASFF, 68 kontroli u producentów pierwotnych) oraz **25** kontroli w zakresie obrotu kosmetykami. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego ocenie poddano **168** zakładów. Większość zakładów poddanych ocenie stanu sanitarno-technicznego była zgodna z wymaganiami. W obiektach, w których stwierdzono nieprawidłowości wszczęto postępowanie administracyjne i wydano 19 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego.

Skontrolowano **296** obiektów żywnościowych, w tym: 2 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, 57 obiektów produkcji pierwotnej, 19 miejsc obrotu kosmetykami.

Informacje dot. najbardziej znaczących grup zakładów produkcji żywności zamieszczono w tabeli nr 1

Grupa obiektów	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	Liczba zakładów niezgodnych z wymaganiami	Liczba decyzji adm.	Liczba decyzji o unieruchomieniu zakładu	Liczba mandatów karnych	Liczba wniosków o nałożenie kar pieniężnych
Wytwórnice lodów	0	0	0	0	0	0	0	0
Automaty do lodów	6	6	6	0	0	0	0	0
Piekarnie	8	6	6	0	3	0	0	0
Ciastkarnie	2	2	2	0	0	0	0	0

Przetwórnictwo owocowo-warzywne	3	2	1	0	0	0	0	0
Zakłady garmazeryjne	1	1	1	0	0	0	0	0
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	2	2	1	0	1	0	1	0
Wytwórnictwo wyrobów cukierniczych	0	0	0	0	0	0	0	0
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	1603	57	33	0	0	0	0	4

Szczegółowe informacje dot. obiektów obrotu żywnością zostały zamieszczone w tabeli nr 2

Grupa obiektów	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	Liczba zakładów niezgodnych z wymaganiami	Liczba decyzji adm.(nakazujące)	Liczba decyzji o unieruchomieniu zakładu	Liczba mandatów karnych	Liczba wniosków o nałożenie kar pieniężnych
Hurtownie/ Magazyny hurtowe	66	14	6	0	1	0	0	1
Sklepy spożywcze	188	107	75	0	9	0	7	0
Kioski spożywcze	0	0	0	0	0	0	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	13	8	0	0	0	0	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	59	0	0	0	0	0	1	0

Ogółem w zakresie działania Sekcji BŻŻ i PK PSSE w Łęczycy wydano **133 decyzje**: 19 nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego, 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków, 55 decyzji zatwierdzających działalność zakładów, 5 zmieniających zakres działalności, 52 wykreślające działalność zakładów. Ponadto wydano 77 decyzji płatniczych, w tym 1 decyzję płatniczą w zakresie kosmetyków, 2 upomnienia i 1 postanowienie o nałożeniu grzywny.

Wydane decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego dotyczyły m.in.: odnowienia pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia w obiektach, doposażenia w sprzęt niezbędny do prowadzenia działalności.

Nałożono ogółem 11 mandatów karnych na łączną kwotę 3.900 zł. Karanie mandatowe zastosowano z uwagi na brak zachowania porządku i czystości pomieszczeń, urządzeń i sprzętu pomocniczego oraz w zakresie sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, które znajdowały się w obrocie.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające po karaniu mandatowym wykazały poprawę stanu sanitarno – technicznego obiektów oraz brak produktów po upływie terminu przydatności do spożycia, wprowadzanych do obrotu.

Wystosowano 5 wniosków do LPWIS o nałożenie kary pieniężnej za rozpoczęcie prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Skierowano 1 wniosek za prowadzenie działalności w zakresie skupu, przechowywania, konfekcjonowania, sortowania i sprzedaży warzyw świeżych oraz 4 wnioski za prowadzenie działalności w zakresie produkcji pierwotnej (uprawa i sprzedaż) produktów pochodzenia roślinnego.

Do Sądu Rejonowego w Łęczycy w roku sprawozdawczym wniosków nie kierowano.

Nie składano również zawiadomień do Prokuratury.

W 2024 r. zarejestrowano 15 interwencji, rozpatrzono 14. W jednym przypadku interwencja nie została rozpatrzona. Przedstawiciele PPIS w Łęczycy podjęli próbę przeprowadzenia czynności kontrolnych, obiekt zastali zamknięty. W toku postępowania ustalono, że zamknięcie obiektu spowodowane było koniecznością przeprowadzenia generalnego remontu i zabiegów ozonowania, mających na celu wyeliminowanie odoru spowodowanego zanieczyszczeniem przez klienta podłogi na sali sprzedaży. Postępowanie wyjaśniające prowadzone było przez KPP w Łęczycy. Ponowne czynności kontrolne w obiekcie, nie wykazały nieprawidłowości. Obiekt ponownie rozpoczął prowadzenie działalności w zakresie obrotu środkami spożywczymi.

12 interwencji okazało się bezzasadnych. W 2 przypadkach stwierdzono zasadność zarzutów podniesionych w zgłoszeniach obywatelskich. Nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 900 zł za niewłaściwy stan sanitarno - higieniczny oraz wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- złego stanu sanitarnego obiektów;

- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia (sklepy spożywcze) i dacie minimalnej trwałości;
- sprzedaży produktów niewłaściwej jakości (zakład produkcji mrożonek, zakład garmazeryjny, zakłady przemysłu zbożowo- młynarskiego).

Konsumenci najczęściej wnosili interwencje na sklepy spożywcze oraz żywienie zbiorowe.

W związku z interwencjami konsumentów dotyczących jakości produktów pobrano do badań laboratoryjnych 11 próbek żywności:

- w zakładzie garmazeryjnym pobrano 5 próbek pierogów w kierunku mikrobiologii, próbek nie kwestionowano, interwencja okazała się bezzasadna.
- w zakładach przemysłu zbożowo- młynarskiego pobrano 4 próbki tj. 2 próbki mąki pszennej typ 500, mąki graham typ 1850 oraz kaszy manny do badań w kierunku obecności zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości oraz zapleśnienia. Próbek nie zakwestionowano, interwencje okazały się bezzasadne.
- w zakładzie produkcji mrożonek pobrano 2 próbki malin w kierunku organoleptyki oraz obecności zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości w badanej masie próbki, próbki zakwestionowano. Badania potwierdziły obecność szkodników oraz pleśni w 2 próbkach z 2 zbadanych próbek, interwencja okazała się zasadna. Właściciel podjął działania mające na celu wycofanie z obrotu kwestionowanych 2 partii produktu.
- 1 interwencja w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego dotycząca braku dokumentacji zdrowotnej osób wydających posiłki, niewystarczającej ilości sprzętu służącego do wydawania posiłków, niewłaściwego przechowywania odzieży ochronnej osób wydających posiłki, okazała się bezzasadna.

W trakcie kontroli obiektów obrotu żywnością zwracano szczególną uwagę na: przechowywanie żywności nietrwałej mikrobiologicznie, terminy przydatności do spożycia, cechy organoleptyczne, znakowanie żywności, w tym szczególnie suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz sposób postępowania z odpadami. Oceniano również dostosowanie się do obowiązku informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów, oceniano stopień wdrażania zasad GHP, tj. dobrej praktyki higienicznej oraz systemu HACCP. Sprawdzano również, czy monitorowane są warunki dostaw środków spożywczych ze szczególnym uwzględnieniem stanu sanitarno-technicznego środka transportu oraz zapewnienia odpowiedniej temperatury transportu. Podczas kontroli dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych przy użyciu służbowego wzorcowanego termometru. Kontrole obiektów obrotu żywnością prowadzono również w związku z informacjami przekazywanymi w ramach systemu RASFF.

W 2024 r. dokonano oceny w zakresie znakowania i warunków przechowywania wód butelkowanych w 11 obiektach obrotu żywnością. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podczas kontroli **zakładów produkcyjnych** zwracano szczególną uwagę na: prawidłowość procesów technologicznych, warunki przechowywania surowców, półproduktów i wyrobu gotowego, wymaganą dokumentację dotyczącą środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, zabezpieczenie obiektu przed szkodnikami, znakowanie surowców, wdrażanie i przestrzeganie zasad GHP/GMP, w tym procedury zabezpieczenia i wycofywania z obrotu partii żywności nie odpowiadającej wymaganiom jakości zdrowotnej. W trakcie kontroli oceniano stopień wdrożenia zasad systemu HACCP, prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją w/w zasad, dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych i zamrażalniczych przy użyciu służbowego wzorcowanego termometru. Zwracano również uwagę na badania właścicielskie wyrobów gotowych oraz na kontrolę czystości obszarów produkcyjnych, warunki magazynowania i dystrybucji. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania i znakowania substancji dodatkowych.

W trakcie kontroli zakładów żywienia zbiorowego oceniano dostosowanie się do obowiązku informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów i pełnym składzie potraw przygotowywanych w obiekcie, warunków przechowywania surowców, półproduktów i posiłków, prawidłowość procesów technologicznych z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, zwracano uwagę na jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców, wymaganą dokumentację dla środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, prawidłowość prowadzenia procesów dezynfekcji termicznej naczyń wielokrotnego użytku, funkcjonalność z uwzględnieniem stref krzyżowania się dróg „czystych” i „brudnych”, sposobu gromadzenia i usuwania odpadów poprodukcyjnych i pokonsumpcyjnych, właściwych warunków mycia i dezynfekcji jaj, znakowania i transportu wyrobów gotowych, a także funkcjonowanie systemu traceability (systemu identyfikacji dostawców) i prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją GHP/GMP oraz systemu HACCP.

Blok żywienia w szpitalu posiada opracowaną i wdrożoną dokumentację z zakresu GHP/GMP oraz systemu HACCP. W roku sprawozdawczym pobrano do oceny jadłospis dekadowy wraz z raportami magazynowymi w celu przekazania do WSSE celem przeprowadzenia oceny sposobu żywienia pacjentów w szpitalu. Obiekt został zapoznany z wynikami oceny dotyczącej sposobu żywienia pacjentów i podjął stosowne działania mające na celu weryfikację zaleceń.

Placówki oświatowe posiadają opracowaną i wdrożoną dokumentację z zakresu GHP/GMP oraz systemu HACCP. Podczas kontroli sprawdzono prawidłowość procesów technologicznych, warunki przechowywania surowców i półproduktów, znakowanie tych

artykułów, higienę personelu biorącą udział w produkcji posiłków, wdrożenie zasad GHP/GMP i systemu HACCP. Dokonywano ocen sposobu żywienia – zaleceń nie wydano. Jadłospisy były urozmaicone, układane prawidłowo, wszystkie posiłki posiadały dodatek warzyw i/lub owoców oraz pełnowartościowe białko. Jadłospisy uwzględniały wszystkie zalecenia wynikające z rozporządzenia M.Z. z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Każdorazowo zamieszczano również informację dotyczącą alergenów występujących w potrawach. Jadłospisy przygotowane przez intendentów znajdowały się w miejscach widocznych dla dzieci i rodziców.

Ocena bezpieczeństwa środków spożywczych badanych w akredytowanych laboratoriach.

W roku 2024 pobrano do badań laboratoryjnych środki spożywcze produkowane w nadzorowanych zakładach oraz znajdujące się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Ogółem zbadano **182** próbki żywności, w tym 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zakwestionowano 3 próbki.

Z ogółu przebadanych próbek:

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano **98** próbek, których nie zakwestionowano, wymazów nie pobierano, (w 2023 r. zakwestionowano 2 próbki w kierunku mikrobiologicznym).
- pod względem parametrów fizyko-chemicznych zbadano **84** próbki, w tym 3 próbki z importu i 2 próbki z UE.

Zdyskwalifikowano 3 próbki: tj. owoce pn. „Malina mrożona” (2 próbki), gdzie główną przyczyną zakwestionowania produktu była obecność zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników oraz pleśni i suplement diety pn. „Witamina ADEK Forte 30 ml”, dystrybutor ASEPTA s.c. ze względu na zaniżoną zawartość witaminy D i zawyżoną zawartość witaminy A w odniesieniu do ilości deklarowanej przez producenta w zalecanej do spożycia porcji produktu w ciągu dnia.

Oceniono **147** próbek środków spożywczych pod względem znakowania w tym 2 z UE i 3 z importu.

Wszystkie odpowiadały aktualnym przepisom w zakresie znakowania środków spożywczych.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi w zakresie wytwarzania i obrotu.

Na terenie powiatu łęczyckiego w 2024 r. znajdował się 1 zakład wytwarzający i konfekcjonujący produkty kosmetyczne - OPHARM S.A.. W zakładzie prowadzona jest produkcja chusteczek nawilżanych dostosowanych do różnorodnych potrzeb i wymagań klientów. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli w nadzorowanym obiekcie.

Ponadto w 2024 r. skontrolowano 19 obiektów obrotu kosmetykami w zakresie zaprzestania wprowadzania na rynek produktów kosmetycznych niewłaściwej jakości przeprowadzając w nich łącznie 25 kontroli. Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości w 1 obiekcie.

Do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki produktów kosmetycznych tj. 2 próbki farb do włosów, płyn micelarny oraz krem pod oczy. Pobranych próbek nie kwestionowano.

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na terenie działalności PPIS w Łęczycy nie znajdują się wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 roku pobrano do badania 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z obrotu detalicznego tj. zestaw pojemników plastikowych i zestaw szklanek. Próbek nie zakwestionowano.

Działania w zakresie funkcjonowania systemu RASFF.

Powiadomienia alarmowe i informacyjne w systemie RASFF są odnotowywane w wykazie.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano w systemie RASFF 19 powiadomień w ramach, których przeprowadzono 32 kontrole interwencyjne, które dotyczyły:

- przekroczeń NDP (Najwyższych Dopuszczalnych Poziomów) pozostałości pestycydów w warzywach tj.: seler, brokuł, kalafior, pietruszka korzeń, herbacie czarnej liściastej Madras;
- stwierdzenia obecności bakterii chorobotwórczych tj. pałeczki z rodzaju Salmonella w różnych elementach mięsa drobiowego;
- stwierdzenia obecności bakterii chorobotwórczych tj. Listeria monocytogenes w produkcie pn. „Bebilon Profutura 2 Mleko następne po 6 miesiącu”;
- stwierdzenia obecności ciała obcego w produktach pn. „Bebilon Suplement Białka”, „Propolis Forte smak pomarańczowy x 30 tabletek”- suplementy diety;
- w wyrobie do kontaktu z żywnością w produkcie pn. Mata odświeżająca do lodówek stwierdzono migrację substancji, która nie powinna znajdować się w żywności, ponieważ stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzkiego.

Przeprowadzono postępowania zgodnie z procedurami i posiadanymi uprawnieniami.

Współpraca z innymi jednostkami kontrolującymi.

W roku 2018 zawarto porozumienie ramowe z dnia 16 października 2018 r. pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łęczycy a **Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kutnie** o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu łęczyckiego.

Na nadzorowanym terenie znajduje się pod wspólnym nadzorem na mocy porozumienia:

- zakład garmażeryjny, w którym produkowane są wyroby garmażeryjne z udziałem nieprzetworzonych surowców pochodzenia zwierzęcego,
- dwa młyny z uwagi na produkcję pasz dla zwierząt hodowlanych,

- zakład produkcji mrozonek z uwagi na przechowywanie i pakowanie produktów pochodzenia zwierzęcego.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę w zakładzie garmazeryjnym przy współudziale przedstawicieli PPIS w Łęczycy i PLW w Kutnie.

W roku sprawozdawczym PPIS w Łęczycy otrzymał od PLW w Kutnie:

- pismo dotyczące stwierdzenia obecności wirusa grypy ptaków H5N1 w mięsie indyczym, w związku z czym przedstawiciele PSSE w Łęczycy przeprowadzili postępowanie wyjaśniające dot. wprowadzonego produktu, przeprowadzono 2 kontrole w sklepach nie stwierdzając w obrocie kwestionowanych produktów;
- pismo dotyczące stwierdzenia ogniska HPAI w gospodarstwie, które było dostawcą drobiu również na terenie powiatu łęczyckiego, w związku z czym przedstawiciele PSSE w Łęczycy przeprowadzili postępowanie wyjaśniające dot. wprowadzonego wyrobu tj. przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie mięsnym, podczas której nie stwierdzono w obrocie kwestionowanych produktów.

W roku sprawozdawczym PPIS w Łęczycy otrzymał od PLW w Poddębicach:

- pismo dotyczące stwierdzenia obecności Salmonelli spp. w świeżym mięsie drobiowym, stwierdzono w 5 z 5 pobranych próbek elementów drobiowych. Przedmiotowa partia elementów drobiowych została wprowadzona do obrotu na terenie powiatu łęczyckiego, w związku z czym przedstawiciele PSSE w Łęczycy przeprowadzili postępowanie wyjaśniające dot. wprowadzonego wyrobu tj. przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie nie stwierdzając w obrocie kwestionowanych produktów;
- pismo dotyczące wystąpienia serotypu Salmonella Enteritidis u kur niosek. Jaja pochodzące z fermy zostały wprowadzone do obrotu na terenie działania PSSE w Łęczycy, w związku z czym upoważnieni przedstawiciele PPIS w Łęczycy przeprowadzili postępowanie wyjaśniające dot. wprowadzonego wyrobu tj. przeprowadzono 4 kontrole w dwóch piekarniach, ciastkarni i bloku żywienia typu zamkniętego. Nie stwierdzono kwestionowanych produktów.

W roku sprawozdawczym PPIS w Łęczycy otrzymał od PLW w Pruszkowie:

- pismo dotyczące stwierdzenia obecności Salmonelli w próbkach skórek z szyi kurcząt brojlerów. Przedmiotowa partia elementów drobiowych została wprowadzona do obrotu na terenie powiatu łęczyckiego, w związku z czym przedstawiciele PSSE w Łęczycy przeprowadzili postępowanie wyjaśniające dot. wprowadzonego wyrobu tj. przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie nie stwierdzając w obrocie kwestionowanych produktów.

Ponadto prowadzono na bieżąco wzmożony nadzór nad przestrzeganiem wymagań sanitarno- higienicznych przy wprowadzaniu do obrotu mięsa i jego przetworów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami kuchennymi pochodzącymi z zakładów żywienia zbiorowego, sprzedaży detalicznej i hurtowej.

W roku sprawozdawczym uzgadniano dwukrotnie z PLW w Kutnie listę zakładów będących pod wspólnym nadzorem PIS i IW oraz tych, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt.

W roku sprawozdawczym nie podejmowano współpracy z **Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym**. Na podstawie Porozumienia z dnia 10.09.2008 r. o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w województwie łódzkim zawartego pomiędzy Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Łodzi, a Łódzkim Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym w roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w aptekach, sklepie zielarsko-medycznym oraz w hurtowni farmaceutycznej.

W ewidencji PPIS w Łęczycy znajduje się: **18 aptek ogólnodostępnych, 1 hurtownia farmaceutyczna, 1 sklep zielarsko – medyczny**. Do badań laboratoryjnych pobrano w aptekach 5 próbek suplementów diety w kierunku oznaczenia zawartości witamin i składników mineralnych, kwasów tłuszczowych omega -3 -6 -9, zawartości: białka, kofeiny i cytrynianu. Próbek nie zakwestionowano. Podczas przeprowadzanych czynności kontrolnych zwracano szczególną uwagę na higienę sprzedaży oraz oznakowanie produktów wprowadzanych do obrotu. Decyzji na poprawę stanu sanitarno – technicznego nie wydawano. Nie stosowano karania mandatowego.

W **hurtowni farmaceutycznej** pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki suplementów diety w kierunku zawartości: witamin rozpuszczalnych w tłuszczach ADEK, witaminy C, witamin z grupy B. Zakwestionowano 1 próbkę suplementu diety pn. „Witamina ADEK Forte 30 ml”, którego dystrybutorem jest ASEPTA s.c., z uwagi na zaniżoną zawartość witaminy D i zawyżoną zawartość witaminy A w odniesieniu do ilości deklarowanej przez producenta w zalecanej do spożycia porcji produktu w ciągu dnia.

Przeprowadzono postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie. Przekazano informację do PSSE nadzorującej dystrybutora w/w. produktu.

W **sklepie zielarsko – medycznym** pobrano do badania 1 próbkę suplementu diety w kierunku zawartości błonnika. Próbki nie zakwestionowano.

Przeprowadzono łącznie 12 kontroli (w tym 7 w aptekach, z czego 2 kontrole interwencyjne i 5 w hurtowni farmaceutycznej, z czego 3 kontrole interwencyjne) w ramach sprawowanego nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz w ramach systemu RASFF. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontroli z udziałem przedstawicieli Inspekcji Farmaceutycznej nie przeprowadzano oraz innych działań nie podejmowano.

Monitoring stron internetowych w zakresie sprzedaży internetowej suplementów diety oraz żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego prowadzony jest przez cały rok podczas

bieżących kontroli miejsc obrotu oraz w związku z pismami WSSE przekazującymi informacje nt. produktów wobec których trwa postępowanie wyjaśniające czy powinny znajdować się w obrocie.

W roku sprawozdawczym w ramach współpracy Łódzki Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych przekazał informację dotyczącą wyników kontroli przeprowadzonej w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego, w którym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oznakowania potraw. W miejscu sprzedaży podano niezgodnie z prawdą dane co do składu potrawy, nie podano pełnego wykazu składników, w tym składników powodujących alergię. Powyższe informacje przekazano do wiadomości i wykorzystania służbowego. Przedstawiciele PPIS w Łęczycy przeprowadzili czynności kontrolne, podczas których reprezentant obiektu przedstawił menu zawierające pełną ofertę zakresu prowadzonej działalności, z wyszczególnieniem rodzajów dań oraz pełnego składu potraw przygotowywanych na miejscu w obiekcie.

W zakładzie udostępniono w wersji papierowej skoroszyt zawierający szczegółowe informacje nt. danej potrawy tj. nazwę potrawy, występujące składniki w potrawie (pełen wykaz składników wykorzystywanych do przygotowania potrawy), wykaz alergenów występujących w poszczególnych składnikach potraw, wyróżnione za pomocą drukowanej, wytłuszczonej czcionki. Ww. skoroszyt dostępny jest dla wszystkich klientów lokalu.

Współpracę z **Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi**, Oddział w Łęczycy prowadzono w zakresie przekazywania informacji dotyczących przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Poziomów pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych oraz w związku ze wzmożonym nadzorem na produkcję pierwotną warzyw i owoców miękkich w ramach „Planu działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 r. dot. współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

Przeprowadzono u producentów pierwotnych łącznie **68** kontroli, w tym 6 kontroli u producentów pierwotnych w ramach realizacji „Planu współpracy i porozumienia z PIORIN oraz 1 kontrolę w ramach realizacji „Planu działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 r. dot. współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”. Pobrano 21 próbek, w tym 6 w ramach realizacji ww. planu, w kierunku zanieczyszczeń biologicznych, mikrobiologicznych, pozostałości pestycydów, metali i skażenia promieniotwórczego. Próbek nie zdyskwalifikowano. Plan został zrealizowany w 100 %.

Ponadto przeprowadzono 7 kontroli interwencyjnych u producentów pierwotnych w ramach systemu RASFF.

Podczas wykonywanych czynności kontrolnych przedstawiciele PPIS w Łęczycy przekazywali informacje z zakresu Dobrych Praktyk Rolniczych GAP w produkcji roślinnej oraz egzekwowali obowiązek przeprowadzania badań właścicielskich produkowanego asortymentu. Podejmowano również działania informacyjne w zakresie bezpiecznej produkcji żywności pochodzenia roślinnego. Działania skierowane zostały do producentów pierwotnych produkujących żywność na terenie powiatu łęczyckiego.

PPIS w Łęczycy w roku sprawozdawczym nie występowało do **Policji** w zakresie ustalenia danych osobowych oraz nie przeprowadzano wspólnych kontroli w ramach współpracy.

IV. OCENA WARUNKÓW SANITARNYCH W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Kategoria zakładu	Liczba placówek na dzień 31.12.2024 r.	Liczba kontroli	
		planowanych	wykonanych
Żłobki	5	4	4
Przedszkola	10	9	9
Szkoły Podstawowe	20	22	36
Licea Ogólnokształcące	1	1	2
Szkoły Policealne	1	1	1
Zespoły Szkolne*	4*	6	9
Centra Kształcenia Zawodowego	2	2	2
Specjalne Ośrodki Szkolno - Wychowawcze	2	2	3
Szkoła Muzyczna	1	1	1
T.P.D.	1	1	1
Placówki wsparcia dziennego	2	2	2

Wypoczynek – liczba turnusów	-	-	7
Inne	1	1	1
Ogółem	50	52	78

Na dzień 31.12.2024 r. w ewidencji PSSE w Łęczycy znajdowały się 52 placówki, w tym: 50 stałych obiektów szkolno – wychowawczych i 7 form wypoczynku sezonowego – wypoczynek w miejscu zamieszkania zorganizowany w Szkole Podstawowej w Czernikowie oraz hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Łęczycy. We wszystkich obiektach przeprowadzono ocenę stanu sanitarnego.

Wykonanie kontroli w poszczególnych kategoriach zakładów.

*Jeden zespół (Zespół Placówek Szkolno – Przedszkolnych w Świnicach Warckich) zlokalizowany jest w trzech odrębnych budynkach, każdy usytuowany jest pod innym adresem. W związku z powyższym traktowany jest jako jedna placówka, natomiast jako trzy obiekty. Na dzień 31 grudnia 2024 r. pod nadzorem komórki Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowały się 52 obiekty, tj. 50 placówek oraz 7 form wypoczynku letniego i zimowego .

Ocena w poszczególnych typach placówek:

PRZEDSZKOLA ŻŁOBKI

W 2024 r. na terenie powiatu łęczyckiego powstały dwie nowe placówki:

1. Żłobek „Wesoła wyspa Malucha” w Witoni (nowo oddany w wyniku zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń na funkcje opiekuńczo-oświatowe);
2. Przedszkole „Domowe Przedszkole” w Świnicach Warckich (nowo otwarty w obiekcie już istniejącym).

Pod nadzorem PSSE w Łęczycy znajduje się 10 przedszkoli oraz 5 żłobków. Wszystkie placówki zostały objęte nadzorem sanitarnym.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

Wszystkie budynki przedszkoli i żłobków są podłączone do wodociągu miejskiego bądź gminnego, 9 przedszkoli i wszystkie żłobki posiadają podłączenie do kanalizacji centralnej, jedno przedszkole usytuowane w budynku szkoły podstawowej, posiada odprowadzenie nieczystości płynnych do przyszkolnej oczyszczalni. Wszystkie placówki mieszczą się w budynkach ogrzewanych centralnie.

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

6 przedszkoli posiada pełne warunki do prowadzenia żywienia. W pozostałych 4 placówkach brak jest warunków w przedmiotowym zakresie. W dwóch placówkach dzieci mają przygotowywany napój i spożywają śniadanie, które przynoszą z domu, w kolejnych dwóch prowadzony jest catering. W jednym żłobku posiłki przygotowywane są na miejscu w kuchni należącej do przedszkola, w czterech zapewniono catering.

Warunki do utrzymania higieny.

W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby dzieci przypadających na urządzenia sanitarne.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Liczba placówek objętych ewidencją – 20, w 12 szkołach znajdują się oddziały przedszkolne. Skontrolowano wszystkie placówki.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

11 obiektów jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej (miejskiej/gminnej), 2 szkoły posiadają bezodpływowe zbiorniki (szamba), 7 szkół posiada własne oczyszczalnie ścieków. Wszystkie obiekty posiadają przyłącze z wodą bieżącą zimną i ciepłą. Budynki szkolne są ogrzewane (ogrzewanie centralne).

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

W 6 szkołach podstawowych zapewniono warunki do przygotowywania posiłku na miejscu, w 12 szkołach posiłki są dowożone.

W 4 szkołach zapewniono dla 192 uczniów obiady I daniowe. W 14 szkołach podstawowych 1 478 uczniów ma zapewnione obiady II daniowe.

W 5 szkołach podstawowych funkcjonują sklepiki/małe gastronomie prowadzone przez agentów bądź przez spółdzielnię uczniowską, w 8 znajdują się automaty do sprzedaży artykułów spożywczych. Placówki te objęte są nadzorem BŻŻiPK w PSSE.

Warunki do utrzymania higieny.

W roku sprawozdawczym w szkołach podstawowych zachowano standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów.

Warunki do prowadzenia zajęć WF.

12 szkół (S.P.: nr 1, nr 3, nr 4 w Łęczycy, Topoli Królewskiej, Leżnicy Małej, Piątku, Wilczkowice, Witoni, Górze Św. Małgorzaty, Mazewie, Daszynie i Grabowie) posiada salę gimnastyczną.

1 szkoła (S.P. w Sobótce Starej) posiada niepełnowymiarową salę gimnastyczną.

2 szkoły (S.P.: w Nowym Gaju, Siedlcu) posiadają zastępczą salę do zajęć ruchowych.

Ocena warunków do pracy uczniów.

W trakcie bieżących kontroli przeprowadzana była analiza tygodniowych rozkładów zajęć. Badania przeprowadzono w 205 oddziałach 20 szkół podstawowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym w 5 szkołach oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów. Pomiary stanowisk pracy uczniów przeprowadzono w 16 oddziałach, zmierzono 167 stanowisk. Przeprowadzona analiza wykonanych pomiarów nie ujawniła znaczących nieprawidłowości.

W ramach oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistra/plecaka szkolnego przeprowadzono pomiary w 3 szkołach podstawowych w 26 oddziałach. Badaniem objęto 339 uczniów. Przeprowadzone badanie wykazało, że 166 (49%) badanych nosiło plecaki nie przekraczające 10 % masy ciała, 131 (38%) badanych nosiło plecaki przekraczające 10 % masy ciała, a 42 (12 %) plecaki przekraczające 15 % masy ciała. Mając na uwadze konieczność przeciwdziałania powstawaniu wad postawy i skrzywień kręgosłupa u dzieci będących w okresie silnego wzrostu, pozostawiono na terenie materiały informacyjno – edukacyjne z prośbą podjęcia działań edukacyjnych w powyższym zakresie wśród uczniów i ich rodziców. Przypomniano także placówkom szkolnym o spoczywającym na nich obowiązku zapewnienia na terenie szkoły możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych przez uczniów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 § 4a)

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli ustalono, że w 6 szkołach (Szkoła Podstawowa nr 3 w Łęczycy, Szkoła Podstawowa w Topoli Królewskiej, Szkoła Podstawowa w Piątku, Szkoła Podstawowa w Czernikowie, Szkoła Podstawowa w Daszynie, Szkoła Podstawowa w Mazewie) przechowywane są i stosowane substancje i mieszaniny chemiczne.

Obrót i sposób przechowywania substancji i ich mieszanin w roku sprawozdawczym był właściwy.

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

W minionym roku pod nadzorem znajdowało się jedno liceum ogólnokształcące. Obiekt skontrolowano.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

Obiekt podłączony jest to sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę. Budynek posiada centralne ogrzewanie.

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

Placówka nie posiada warunków do prowadzenia żywienia. W szkole funkcjonuje sklepik szkolny oraz automat do serwowania przekąsek i napojów.

Warunki do utrzymania higieny.

W szkole zachowane są standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych.

Warunki do prowadzenia zajęć WF.

Placówka posiada infrastrukturę do prowadzenia zajęć WF w postaci sali gimnastycznej i boisk przy szkole.

Ocena warunków do pracy uczniów.

W trakcie bieżącej kontroli przeprowadzono analizę tygodniowego rozkładu zajęć. Badaniem objęto 8 oddziałów, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi.

Placówka w roku sprawozdawczym wyłączyła z użytku pracownię chemiczną z uwagi na toczące się prace remontowe w sali. Substancje chemiczne i ich mieszaniny zostały zabezpieczone i umieszczone w bezpiecznym miejscu.

ZESPOŁY SZKÓŁ

W ewidencji znajdują się 4 zespoły szkół. W skład zespołu wchodzi: 1 przedszkole i 2 szkoły podstawowe, 3 technika, 2 licea ogólnokształcące, 1 szkoła branżowa. Wszystkie placówki w roku 2024 zostały skontrolowane.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

Zespoły mieszczą się w budynkach murowanych, podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wszystkie budynki zespołów ogrzewane są centralnie. We wszystkich obiektach zapewniona jest bieżąca zimna i ciepła woda.

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

Jeden zespół posiada własny blok żywieniowy (kuchnia w budynku szkoły podstawowej) przygotowujący obiady jednodaniowe dla 233 uczniów. W jednym zespole posiłki są dowożone, catering zapewniono dla 51 uczniów.

W 2 zespołach funkcjonują sklepiki/mała gastronomia prowadzona przez ajenta, w 4 znajdują się automaty do sprzedaży artykułów spożywczych. Placówki te objęte są nadzorem BŻŻiPK w PSSE.

Warunki do utrzymania higieny.

W trzech zespołach w roku sprawozdawczym zachowano standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów. W jednym zespole (Z.S. im. Jadwigi Grodzkiej w Łęczycy) przekroczono liczbę uczniów przypadających na urządzenie higieniczno-sanitarne (umywalka, miska ustępowa, pisuar). Przekroczenia są na poziomie od 25% do 75 %. Norma zakłada, że na jedno urządzenie sanitarne nie może przypadać więcej niż 20 uczniów. Budynek zajmowany przez zespół nie spełnia obecnych normatywów sanitarnych. Placówka funkcjonuje w kontrolowanym budynku od 1965 r. i taka liczba urządzeń sanitarnych była przewidziana w projekcie budynku. Na chwilę obecną, przy takiej liczbie uczniów nie jest możliwe wydzielenie dodatkowych pomieszczeń z przeznaczeniem na sanitariaty, jedynie wprowadzenie nauczania w systemie dwuzmianowym może rozwiązać zaistniałą nieprawidłowość.

Warunki do prowadzenia zajęć WF.

Cztery zespoły posiadają salę gimnastyczną, dwa posiadają szkolny zespół sportowy z boiskiem.

Ocena warunków do pracy uczniów.

W trakcie bieżących kontroli przeprowadzana była analiza tygodniowych rozkładów zajęć. Badania przeprowadzono we wszystkich zespołach w 73 oddziałach. Niezgodności z zasadami higieny nie stwierdzono.

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli ustalono, że w jednym zespole przechowywane są i stosowane substancje i mieszaniny chemiczne.

Stosowanie i sposób przechowywania substancji i ich mieszaninami w roku sprawozdawczym był właściwy.

SZKOŁY POLICEALNE

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowała się jedna szkoła policealna, która została skontrolowana.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

Placówka zlokalizowana jest w wydzielonej części budynku użyteczności publicznej. Budynek ten jest murowany, skanalizowany podłączony do publicznego wodociągu, ogrzewany centralnie.

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

Placówka nie prowadzi żadnej zorganizowanej formy dożywiania uczniów.

Warunki do utrzymania higieny.

W szkole zachowane są standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych.

Warunki do prowadzenia zajęć WF.

Placówka nie posiada własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Zajęcia te odbywają się w fitness klubie, z którym szkoła podpisała umowę.

PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO.

W ewidencji znajduje się 5 obiektów: Państwowa Szkoła Muzyczna, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, 2 Świetlice Środowiskowe i Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Wszystkie placówki mieszczą się w budynkach skanalizowanych, posiadających podłączenie do sieci wodociągowej, ogrzewanych centralnie.

W wyniku przeprowadzanych kontroli w roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości. Żadna placówka nie prowadzi zorganizowanej formy dożywiania podopiecznych.

OCENA SYTUACJI W ZAKRESIE OPIEKI ZDROWOTNEJ.

Wszyscy uczniowie w placówkach kontrolowanych objęci byli opieką medyczną. Opiekę tą sprawowały pielęgniarki medycyny szkolnej w ramach świadczeń Narodowego Funduszu Zdrowia.

Liczba wydanych decyzji administracyjnych w 2024 roku – 2.

1. W 2024 r. wydano 2 decyzje administracyjne. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 placówkach:

- Szkoła Podstawowa w Siedlcu. Nieprawidłowość dotyczyła licznych zawilgoczeń na suficie w sali lekcyjnej nr 2. PPIS w Łęczycy wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości do dnia 02.03.2025 r.

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Łęczycy. Nieprawidłowość dotyczyła zacieków, zawilgoczeń, ubytków farby na powierzchni sufitu I i II klatki schodowej oraz sufitu korytarza I pietra przy hali sportowej na ostatniej kondygnacji od strony północnej w budynku szkoły. PPIS w Łęczycy wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości do dnia 31.08.2025 r.

W roku 2024 mandatów nie wydawano.

W roku 2024 r. rozpatrzono jedną interwencję dotyczącą wystąpienia świerzbu w Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych i Rehabilitacji w Stemplewie. Po przeprowadzonej kontroli stwierdzono zasadność interwencji. Placówka wdrożyła działania określone procedurą postępowania w przypadku podejrzenia świerzbu na terenie obiektu.

Placówki wypoczynku sezonowego.

W roku sprawozdawczym w bazie MEN zgłoszono 2 formy wypoczynku zimowego oraz 5 form wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania, które w trakcie trwania zostały skontrolowane. W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ważne przedsięwzięcia dotyczące placówek szkolno – wychowawczych realizowane w 2024 r.

Powstały dwie nowe placówki:

1. Żłobek „Wesoła wyspa Malucha” w Witoni (nowo oddany w nowym obiekcie);
2. Przedszkole „Domowe Przedszkole” w Świnicach Warckich (nowo otwarte w obiekcie już istniejącym).

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek oświatowo - wychowawczych należy ocenić jako dobry, który ulega systematycznej poprawie. Wykonano bardzo dużo prac modernizacyjnych, które poprawiły warunki pobytu ucznia w szkole, także młodszych dzieci w oddziałach przedszkolnych.

W Szkole Podstawowej w Górze Św. Małgorzaty wykonane zostały prace remontowe bloku sportowego obejmujące m. in. naprawę elewacji hali sportowej, wymianę rur centralnego ogrzewania od kotłowni do sali sportowej, wymianę i montaż nagrzewnicy na sali sportowej.

W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Świnicach Warckich rozpoczęto prace modernizacyjne obejmujące między innymi w Szkole Podstawowej w Świnicach Warckich przygotowanie i częściową wymianę instalacji wodno – kanalizacyjnej oraz przygotowanie podłoża pod wykładzinę PCV na korytarzach szkoły.

W trzech szkołach podstawowych w: Leżnicy Małej, Wilczkowicach, Topoli Królewskiej dokonano przebudowy pomieszczeń zajmowanych przez oddziały przedszkolne, co poprawiło warunki pobytu dzieci w placówkach.

Rozpoczęto prace remontowo – budowlane związane z utworzeniem żłobków w Szkole Podstawowej Nr 4 w Łęczycy oraz w Szkole Podstawowej w Grabowie. Miejsca prowadzonych prac są zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych w szczególności uczniów.

V. OCENA WARUNKÓW SANITARNO-HIGIENICZNYCH ŚRODOWISKA PRACY

Zgodnie z art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zadań komórki Higieny Pracy należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i sanitarne dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy, zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Działalność kontrolna

W 2024 roku pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Łęczycy znajdowało się 162 obiekty, w których zatrudnionych było łącznie 6045 pracowników. Kontrolami w danym roku objęto 70 obiektów przeprowadzając w nich łącznie 82 kontrole. W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było ogółem 2821 pracowników. Kontrolami objęto m.in. zakłady zajmujące się produkcją i dystrybucją żywności, produkcją roślinną i zwierzęcą, obróbką ręczną i mechaniczną metali, obróbką drewna, a także sklepy zajmujące się handlem detalicznym produktami biobójczymi oraz podmioty lecznicze. Kontrole, w zależności od prowadzonej działalności, obejmowały zakres:

- nadzoru nad czynnikami biologicznymi;
- oceny warunków pracy i zagrożeń zawodowych;
- nadzoru nad produktami biobójczymi;
- nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami;
- nadzoru nad substancjami, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym, lub reprotoksycznym;
- nadzoru nad czynnikami fizycznymi (hałas, drgania mechaniczne);
- nadzoru nad warunkami pracy w narażeniu na działanie pyłów;
- postępowań w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych, w roku 2024 wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą poprawy warunków sanitarnych i dostosowania pomieszczeń pracy do

obowiązujących wymagań i w związku z tym 1 decyzję płatniczą za negatywną kontrolę. W trakcie prowadzonych kontroli można zauważyć rosnącą świadomość pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, którzy niejednokrotnie sami, bez konieczności wszczynania postępowania administracyjnego podejmują działania naprawcze i profilaktyczne w celu poprawy warunków pracy pracowników. W danym roku komórka higieny pracy, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, w trakcie działań kontrolnych prowadziła również działania edukacyjne w zakładach pracy. Działania te mają na celu uświadomienie pracodawcom ich obowiązków w zakresie dbania o odpowiednie warunki pracy pracowników.

W 2024 r w ramach nadzoru nad zakładami pracy przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, dotyczącą warunków pracy osób zatrudnionych w firmie zajmującej sprzedażą hurtową odpadów i złomu. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że właściciel obiektu nie zatrudnia pracowników, wszystkie prace wykonuje samodzielnie, w związku z powyższym interwencja w zgłoszonym zakresie okazała się bezzasadna.

Ponadto, w ramach kontroli akcyjnej, przeprowadzono działania mające na celu sprawdzenie warunków pracy osób zatrudnionych w sklepach sieci handlowej „Żabka”. W ramach akcji przeprowadzono 5 kontroli w wybranych sklepach – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Choroby zawodowe.

W roku sprawozdawczym do PSSE w Łęczycy wpłynęło 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, na podstawie których oraz zgłoszeń z lat ubiegłych przeprowadzono postępowania wyjaśniające w celu ustalenia związku przyczynowo – skutkowego zgłaszanych chorób z warunkami pracy.

W wyniku podejmowanych czynności oraz po dokonaniu oceny narażenia zawodowego przeprowadzonej na podstawie wizytacji w zakładach pracy oraz w oparciu o wywiad z pacjentem sporządzono 11 kart oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

Na podstawie orzeczeń lekarskich o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej bądź o rozpoznaniu choroby zawodowej, przesłanych przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Łodzi, wydano 12 decyzji administracyjnych, z czego 9 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej. Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy – zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1 wykazu chorób

zawodowych) oraz dwóch chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw wymienionych w poz. 26 (COVID-19, borelioza).

Środki zastępcze.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy nie odnotował na terenie powiatu łęczyckiego podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w związku z powyższym działań kontrolnych nie podejmowano. Nie odnotowano również zatruć środkami zastępczymi, o których (zgodnie z art. 30a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii), podmioty lecznicze mają obowiązek informować Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Nowe substancje psychoaktywne, prekursory narkotyków kat. 2 i 3, substancje chemiczne, ich mieszaniny, produkty biobójcze oraz detergenty.

Pod nadzorem komórki Higieny Pracy na obszarze działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęczycy znajduje się 76 zakładów pracy stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne lub ich mieszaniny, 4 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 1 przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu prekursory narkotyków kat. 2 i 3 oraz 1 producenta detergentów.

W 2024 r. w sezonie wiosenno-letnim, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, prowadzono akcję kontroli rodentycydów i insektycydów (produkty biobójcze grupy produktowej PT 14 i 18) stosowane do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań, ze szczególnym naciskiem na podmioty będące wyspecjalizowanymi dostawcami powyższych produktów oraz podmioty stosujące je w działalności zawodowej. W ramach tych samych wytycznych prowadzono również akcję kontroli dezynfektantów i algicydów stosowanych do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych (produkty biobójcze grupy produktowej PT 2). Na terenie powiatu łęczyckiego, w ramach w/w akcji, przeprowadzono 29 kontroli w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi. Produkty biobójcze, znajdując się w sprzedaży, powinny być odpowiednio zaklasyfikowane, oznakowane i posiadać stosowne zezwolenia, które świadczą o ich skuteczności i bezpieczeństwie stosowania. W powyższym zakresie w trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy oraz czynniki biologiczne w środowisku pracy w tym nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

W 2024 r. przeprowadzono 5 kontroli w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy oraz 7 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami

biologicznymi w środowisku pracy. W ramach nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą skontrolowano w roku sprawozdawczym 5 podmiotów z 15 znajdujących się w ewidencji komórki Higieny Pracy. Nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolami nie stwierdzono.

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizuje ustawowe obowiązki i zadania poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych. Działalność polega na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania po zakończeniu budowy.

W 2024 roku zapobiegawczy nadzór sanitarny zajął stanowiska w sprawach:

- 6 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2 opinie uzgadniające dokumentację w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- 7 opinii odstępujących od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;
- 3 opinie w sprawie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określająca zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 2 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Łęczycy w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane jest wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wydawał opinie do projektów dokumentów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin sporządzanych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przy opiniowaniu wyżej wymienionych dokumentów zwracano uwagę na czynniki środowiskowe, a zwłaszcza jakość powietrza, dostępność i jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz klimat akustyczny, które są istotnymi determinantami

stanu zdrowia ludzi. Przedkładane dokumenty zawierały szereg planowanych zamierzeń w celu poprawy stanu środowiska i korzyści dla zdrowia ludzkiego.

Istotnym problemem jest również zanieczyszczenie powietrza nasilające się szczególnie w okresie zimy poprzez spalanie przez mieszkańców w kotłach indywidualnych paliw niskiej jakości, a czasem nawet różnego rodzaju odpadów. Z dostarczanych do opiniowania dokumentów wynika, że będą podejmowane działania w zakresie poprawy stanu powietrza atmosferycznego m.in. dotyczących: budowy budynków energooszczędnych oraz pasywnych, termomodernizacji budynków a także modernizacji i budowy dróg.

Na terenie powiatu łęczyckiego w 2024 roku w ramach prowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przeważały inwestycje polegające na budowie i eksploatacji farm fotowoltaicznych, przebudowie dróg gminnych a także budowie obiektów inwentarskich. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w opiniach określano warunki w zakresie zagwarantowania prawidłowego rozwiązania gospodarki wodno-kanalizacyjnej, gospodarki odpadami, zapewnienia bezpiecznych wartości poziomu zanieczyszczeń i hałasu dla terenów chronionych znajdujących się w sąsiedztwie inwestycji, tj. m.in. mieszkaniowych czy też zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Dotyczyły one m.in. realizacji urządzeń ochronnych tj. ekranów akustycznych, pasów zieleni izolacyjnej, urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagały te przedsięwzięcia, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycje, skala inwestycji oraz rodzaj planowanej technologii wskazywałyby na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na środowisko, zdrowie i życie ludzi.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej biorą również udział w procesie budowlanym związanym z opiniowaniem dokumentacji projektowej. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania z obowiązującymi przepisami i normami.

W trakcie czynności odbiorowych sprawdzano obiekty pod kątem właściwych warunków sanitarno-higienicznych, które są niezbędne do prowadzenia działalności w danym zakresie. Wśród nich istotną rolę spełnia odpowiednie wyposażenie i wykończenie pomieszczeń, zapewnienie właściwej wentylacji pomieszczeń, właściwego oświetlenia, utrzymania poziomów hałasu zgodnych z obowiązującymi przepisami, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej. Podczas uczestnictwa w dopuszczeniu do użytkowania obiektów dokonywano

sprawdzenia zgodności zrealizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem higieniczno-sanitarnym dokumentacją projektową oraz z wymogami sanitarnymi określonymi przez obowiązujące przepisy. Realizacja tych zadań przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa sanitarnego oraz do polepszenia warunków życia i zdrowia ludności w powiecie łęczyckim. Dominującą grupą tych obiektów były placówki oświatowe dzięki, którym dzieci będą miały lepsze warunki do nauki i zabawy, dostosowaną przestrzeń wspierającą ich rozwój i integrację.

Podczas kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie zapewnienia odpowiedniej ilości pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla pracowników (tj. szatnie, umywalnie, ustępy) oraz zapewnienia właściwej jakości powietrza wentylacyjnego dostarczanego do pomieszczeń w zależności od przeznaczenia. Stan techniczno – sanitarny obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania w większości nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach. W żadnym rozpatrywanym przypadku nie zgłoszono sprzeciwu wobec odbioru i dopuszczenia do użytkowania.

Problemy w sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczą uruchamianych lokali usługowych świadczących usługi z zakresu medycyny estetycznej i szeroko rozumianej kosmetyki, w których niejednokrotnie wykonuje się zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek bez powiadomienia organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Istnieją trudności w egzekwowaniu odpowiednich wymagań sanitarnych dla tych zakładów, gdyż brak jest przepisów określających wymagania dla tego typu działalności i nakładających obowiązek jej zgłoszenia.

VII. DZIAŁALNOŚĆ PSSE W ŁĘCZYCY W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE POWIATU

Działalność oświatowo - zdrowotna w 2024 r. prowadzona była zgodnie z założonymi kierunkami i dotyczyła głównie realizacji programów edukacyjnych oraz ogólnopolskich akcji prozdrowotnych.

Działania skierowane były do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników służby zdrowia.

Realizowaliśmy następujące programy profilaktyczne:

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych

od najmłodszych lat. Adresowany jest do dzieci w wieku 5 – 6 lat uczęszczających do przedszkoli oraz ich rodziców i opiekunów.

Program „Czyste powietrze wokół nas”, którego celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Program adresowany jest do dzieci w wieku 5 – 6 lat uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz ich rodziców i opiekunów.

Program „Bieg po zdrowie”, opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Adresowany jest do uczniów IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

Program „Trzymaj Formę”, którego celem jest edukacja w zakresie kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia oraz zbilansowanej diety. Adresowany jest do uczniów V - VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

Program „Podstępne WZW”, którego celem jest edukacja młodzieży z zakresu profilaktyki zakażeń wirusem wywołującym zapalenie wątroby typu A, B i C. Adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Program „Znamie! Znam je?”, którego celem jest podniesienie poziomu wiedzy młodzieży na temat czynników podnoszących ryzyko powstawania czerniaka. Adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Program „Wybierz życie. Pierwszy krok”, którego celem jest podniesienie poziomu wiedzy młodzieży z zakresu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) i raka szyjki macicy. Adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie HIV/AIDS.

Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”, której celem jest zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród młodzieży szkolnej w województwie łódzkim. Adresowany jest do uczniów szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

Łącznie w programach uczestniczyło 4132 uczniów wraz z opiekunami/rodzicami. W ramach oceny realizacji programów prozdrowotnych przeprowadzono 40 wizytacji. Realizacja programów zdrowotnych przebiegała bez zarzutów, dzięki dobrej współpracy i stałej dbałości o kontakt z kadrami pedagogicznymi.

Znaczna część działań z zakresu oświaty zdrowotnej skierowana była na redukcję zagrożeń zdrowotnych wynikających ze złego stylu życia poprzez promowanie między innymi zdrowej

zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, mody na niepalenie tytoniu oraz zagadnień z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem roli szczepień ochronnych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna utrzymuje stały nadzór nad przestrzeganiem ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ze szczególnym uwzględnieniem zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych. W 2024 r. przeprowadzono 474 kontroli sprawdzających przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach objętych prawnym zakazem palenia – nie stwierdzono braku przestrzegania zakazu.

Informacje kierowane do ogółu społeczeństwa publikowane były na stronie internetowej PSSE w Łęczycy, na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Łęczycy oraz na stronach lokalnych operatorów stron internetowych jednostek samorządowych powiatu łęczyckiego.

W ramach promocji zdrowego stylu życia zorganizowano między innymi:

- konkurs plastyczny dla uczniów szkół ponadpodstawowych pt. „Postaw na szczepienia, lepsza ochrona przed chorobą niż jej leczenie”. Konkurs adresowany był do uczniów szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych powiatu łęczyckiego.

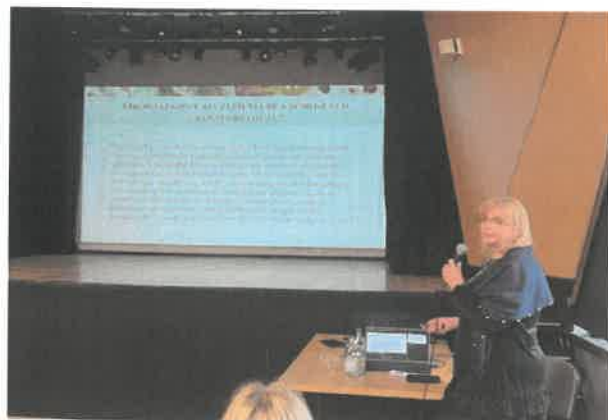
I miejsce Julia Budzyńska I LO im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy

II miejsce Amelia Filipczak LO im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy oraz III miejsce Blanka Zielińska LO im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy

Przyznano także dwa wyróżnienia dla: Małgorzaty Cieplak ZS im. Jadwigi Grodzkiej w Łęczycy oraz Małgorzaty Maciak LO im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy

- spotkanie informacyjno – edukacyjne pt. „Szczepienia ochronne dla osób dorosłych i starszych” dla członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Łęczycy

- spotkanie informacyjno – edukacyjne dla producentów wody z terenu powiatu łęczyckiego zorganizowane w ramach obchodów Światowego Dnia Wody.

- punkty informacyjno – edukacyjne z konsultacjami z zakresu zdrowego żywienia i bezpieczeństwa żywności, bezpiecznego grzybobrania, profilaktyki antytytoniowej w trakcie trwania imprez plenerowych takich jak: Powiatowa Majówki Zdrowia, Mobliny Punkt Krwiodawstwa, Dzień Ziemniaka w Świnicach Warckich, obchody Dnia Świętego Hubertusa.

Powiatowa Majówka Zdrowia

Dzień Ziemniaka w Świniach Warckich

Obchody Dnia Świętego Hubertusa.

Punkt informacyjny nt poradnictwa nt. bezpieczeństwa żywności. Punkt zorganizowany został przy współpracy z Mobilnym Punktem Krwiodawstwa

- spotkania informacyjno – edukacyjne dla uczniów (szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu łęczyckiego) Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Łęczycy oraz Zespołu Szkół im. Jadwigi Grodzkiej w Łęczycy nt. szczepień ochronnych (ze szczególnym uwzględnieniem szczepień przeciwko HPV) oraz profilaktyki antytytoniowej (ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości palenia e – papierosów).

- z udziałem łączyckich przedszkoli zorganizowano przemarsz antytytoniowy ulicami miasta Łęczyca, którego finałem było wręczenie listu władzom miasta z apelem o tworzenie na terenie miasta stref wolnych od dymu tytoniowego oraz o przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

- spotkanie edukacyjne dla dzieci uczęszczających do Przedszkola Nr 2 w Łęczycy z zakresu higieny mycia rąk ze szczególnym uwzględnieniem higieny żywienia i żywności

- spotkania informacyjno – edukacyjne z zakresu zdrowego i bezpiecznego letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Łęczycy.

- spotkanie informacyjno – edukacyjne poświęcone Programowi Szczepień Zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla przedstawicieli szkół podstawowych, podmiotów leczniczych, jednostek samorządowych powiatu łęczyckiego.

- w ramach obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach zorganizowano przed budynkiem Domu Kultury w Łęczycy wystawę plakatów „Superbakterie Oporniaki”. Akcja miała na celu zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na problem narastania oporności na antybiotyki.

Wszystkie zaplanowane działania z zakresu działalności oświatowo – zdrowotnej PSSE w Łęczycy w 2024 r. udało się zrealizować w pełnym zakresie.

Zakres tematyczny działań oświatowo – zdrowotnych PSSE w Łęczycy został poszerzony o dodatkowe działania. We wrześniu 2024 r. w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych wdrożone zostały dwa nowe programy profilaktyczne z zakresu profilaktyki higieny jamy ustnej i profilaktyki próchnicy „Kryształowy uśmiech mam, bo o zęby dbam” oraz suplementów diety „Suplementuję, gdy potrzebuję”. Działania te spotkały się z dużym zainteresowaniem. W roku 2025 r. działania oświatowe będą ukierunkowane na promocję zdrowego żywienia i bezpieczeństwa żywności, edukację z zakresu bezpiecznego stosowania suplementów diety przez młode osoby oraz na promocję szczepień ochronnych.

P O D S U M O W A N I E

W 2024 r. pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego, dokonali w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu łęczyckiego 1085 kontroli i wizytacji.

Rozkład działań kontrolnych i wizytacji realizowanych w poszczególnych komórkach w 2024 r. obrazuje Tabela 1.

Nazwa Komórki org. PSSE	Liczba kontroli sanitarnych *wizytacje
Higiena Pracy	82
Promocja Zdrowia i Hig. Dzieci i Młodzieży	118, w tym 40 wizytacje*
Bezp. Żywności, Żywienia i PK	454
Epidemiologia i Statystyka	161
Higiena Komunalna	252
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	18
SUMA	1085

**wizytacje przeprowadzone w placówkach realizujących programy prozdrowotne.*

Tabela 1. Działalność kontrolna organów inspekcji sanitarnej na terenie powiatu łęczyckiego w 2024 r.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2024 r. oraz w związku z czynnościami kontrolnymi wydano 281 decyzji administracyjnych, w tym 102 decyzje płatnicze i 55 decyzji zatwierdzających. W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Nałożono 11 mandatów karnych na kwotę 3 900 zł. Wydano 4 postanowienia, 5 wniosków o ukaranie, natomiast w roku sprawozdawczym nie nakładano administracyjnych kar pieniężnych. Postępowanie pokontrolne w poszczególnych komórkach Oddziału Nadzoru Sanitarnego PSSE w Łęczycy zostało ujęte w Tabeli 2.

Lp	Zagadnienia	Decyzje		Postępowanie represyjne			
		Merytoryczne, w tym decyzje zatwierdzające oraz w zakresie chorób zawodowych	Płatnicze	Postanowienia	Nalożone kary pieniężne	Wnioski o ukaranie	Nalożone mandaty
1.	Epidemiologia	0	0	0	0	0	0
2.	Bezpieczeństwo Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych	133	77	1	0	5	11
3.	Higiena Komunalna	30	0	3	0	0	0
4.	Higiena Pracy	13	1	0	0	0	0
5.	Higiena Dzieci i Młodzieży	2	2	0	0	0	0
6.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	1	22	0	0	0	0
7.	Nadzór nad środkami zastępczymi	0	0	0	0	0	0
SUMA		179	102	4	0	5	11

Tabela 2. Postępowanie pokontrolne w poszczególnych komórkach merytorycznych.

W wyniku prowadzonych działań z zakresu epidemiologii w 2024 r. odnotowano znaczny (ok. 36%) wzrost zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia (wg MZ-56), wzrost liczby zarejestrowanych pokąsań oraz zapadalności na gruźlicę. Znacząco wzrosła również liczba zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, krztusiec, płonicę. Spadła natomiast zachorowalność na ospę wietrzną i WZW C. Od początku roku najczęściej rejestrowaną jednostką chorobową była grypa potwierdzona testem antygenowym, natomiast najczęstszą przyczyną hospitalizacji była biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO. Zanotowano 3 zgony z powodu chorób zakaźnych.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych podmiotów medycznych w roku sprawozdawczym jest zadowalający. Wyposażenie placówek dostosowano do wykonywanych czynności, zadbano o bezpieczeństwo epidemiologiczne zarówno personelu jak i pacjentów korzystających ze świadczeń zdrowotnych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat w roku sprawozdawczym podobnie jak w roku 2023 utrzymywało się na wysokim poziomie i wynosiło w przybliżeniu 98%. W 2024 roku na 8030 osób podlegających obowiązkowi immunizacji zaszczepionych zostało 7870 osób. Prowadząc postępowania w stosunku do osób nie wykonujących obowiązkowych szczepień ochronnych zaobserwowano iż utrzymująca się na

stałym poziomie od kilku lat liczba zgłaszanych osób znacznie wzrosła w roku sprawozdawczym. W roku 2021 zgłoszono 8 osób, w 2022 – 9 osób, w roku 2023 – 7 osób, w roku 2024 - 34. Główną przyczyną nagłego wzrostu liczby osób nie wykonujących obowiązkowych szczepień ochronnych jest działalność ruchów antyszczepionkowych oraz czerpanie wiedzy z nierzetelnych źródeł.

Woda dostarczana ludności z 16 wodociągów spełniała, na koniec roku 2024, wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), pod względem wszystkich wymaganych parametrów. Oceny jakości wody wydane w 2024 roku dla producentów wody były pozytywne. Na terenie powiatu łęczyckiego funkcjonują 2 pływalnie, w których przebadana woda odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Stan sanitarno - higieniczny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń.

W skontrolowanych zakładach fryzjerskich i kosmetycznych z roku na rok poprawia się jakość wyposażenia i podnosi się standard świadczonych usług.

W zakresie higieny pracy, na podstawie przeprowadzonych w roku sprawozdawczym kontroli można wywnioskować, że warunki pracy mieszkańców powiatu łęczyckiego nie uległy pogorszeniu. Na rosnącą świadomość pracodawców, którzy niejednokrotnie sami, bez konieczności wszczynania postępowania administracyjnego, podejmują działania naprawcze i profilaktyczne w celu poprawy warunków pracy pracowników, mają niewątpliwie wpływ prowadzone corocznie, przez komórkę higieny pracy, działania edukacyjne w zakładach pracy, jak również zmieniające się wymagania rynku pracy, w tym większa świadomość samych pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy, pomieszczeń socjalnych i sanitarnych w większości skontrolowanych zakładów nie budził zastrzeżeń, a niewielkie braki np. w prowadzonej dokumentacji były uzupełniane na bieżąco.

W porównaniu z latami ubiegłymi ilość stwierdzonych chorób zawodowych stwierdzonych na terenie powiatu łęczyckiego nie uległa zmianie.

W roku ubiegłym nie notowano przypadków wytwarzania ani wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Nie odnotowano również zatrucia środkiem zastępczym.

W 2024 r. prowadzono działania nadzorowe w zakresie nowych substancji psychoaktywnych, substancji chemicznych i ich mieszanin oraz związane z nadzorem nad produktami biobójczymi w zakresie ograniczania zagrożeń zdrowia publicznego.

W zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i produktów kosmetycznych w obiektach prowadzących działalność na terenie powiatu łęczyckiego poprawie ulegała estetyka i wygląd sal sprzedaży i konsumpcji oraz warunki produkcji i przechowywania artykułów spożywczych. Wzrosła ilość obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP i systemem HACCP. Stan sanitarno

– techniczny obiektów produkujących żywność nie budził poważnych zastrzeżeń. W zakładach produkcyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania i znakowania substancji dodatkowych. Poprawie uległ stan sanitarno – techniczny zakładów obrotu żywnością. Najczęściej stwierdzane uchybienia to zły stan techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu oraz przeterminowane produkty spożywcze znajdujące się w obrocie.

Na terenie powiatu łęczyckiego w 2024 roku w ramach prowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przeważały inwestycje polegające na budowie i eksploatacji farm fotowoltaicznych, przebudowie dróg gminnych a także budowie obiektów inwentarskich. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w opiniach określano warunki w zakresie zagwarantowania prawidłowego rozwiązania gospodarki wodno-kanalizacyjnej, gospodarki odpadami, zapewnienia bezpiecznych wartości poziomu zanieczyszczeń i hałasu dla terenów chronionych znajdujących się w sąsiedztwie inwestycji, tj. m.in. mieszkaniowych czy też zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Dotyczyły one m.in. realizacji urządzeń ochronnych tj. ekranów akustycznych, pasów zieleni izolacyjnej, urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska.

W obszarze działań komórki Promocji Zdrowia i Higieny Dzieci i Młodzieży w ramach oceny realizacji programów prozdrowotnych w placówkach oświatowych w roku 2024 przeprowadzono 40 wizytacji. Wszystkie zaplanowane działania z zakresu działalności oświatowo – zdrowotnej PSSE w Łęczycy udało się zrealizować w pełnym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szczepień ochronnych oraz promocji zdrowego odżywiania się. We wrześniu 2024 r. w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych wdrożone zostały dwa nowe programy profilaktyczne z zakresu profilaktyki higieny jamy ustnej i profilaktyki próchnicy „Kryształowy uśmiech mam, bo o zęby dbam” oraz suplementów diety „Suplementuję, gdy potrzebuję”. Działania te spotkały się z dużym zainteresowaniem.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży w roku sprawozdawczym wykonano wszystkie zaplanowane kontrole. Stan sanitarno – techniczny objętych nadzorem obiektów ulega systematycznej poprawie.

Poprawia się systematycznie jakość i standardy sal edukacyjnych między innymi przez inwestycje w nowe technologie, zmiany w infrastrukturze, wymiana oświetlenia na energooszczędne spełniające odpowiednie normy.

Higiena procesu nauczania do której zaliczyć należy higieniczny rozkład planów zajęć, oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistra szkolnego oraz dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków na terenie powiatu łęczyckiego oceniana jest jako dobra.

Pogorszenia stanu sanitarnego dotyczy głównie dostępu do urządzeń sanitarnych, adaptację pomieszczeń sal lekcyjnych poniżej otaczającego terenu. Powyższe problemy uwarunkowane są dużą liczbą uczniów w placówkach szkół ponadpodstawowych oraz toczącymi się pracami remontowymi w budynkach szkół.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy w realizacji swoich zadań współpracował ze Starostą Łęczyckim, Burmistrzem Miasta Łęczycy oraz miasta Piątek i Grabów, Wójtami Gmin, kierownictwem zakładów i podmiotów leczniczych, kierownictwem przedsiębiorstw oraz przedstawicielami służb i inspekcji z terenu powiatu łęczyckiego. Współpraca dotyczyła w szczególności działań w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych oraz promocji zdrowia.

